

Výskyt zajímavějších druhů savců ve východních Čechách, 2005–2012 (Mammalia)

Occurrence of noteworthy mammal species in eastern Bohemia, 2005–2012,
Czech Republic (Mammalia)

Vladimír LEMBERK

Východočeské muzeum, Zámek 2, 530 02 Pardubice, Česko; lemerk@vcm.cz

došlo 29. 11. 2012

Abstract. The paper summarises results of a survey of mammals in eastern Bohemia (approximately the region covering the districts of Náchod, Rychnov n. K., Hradec Králové, Ústí n. O., Pardubice, Chrudim, Svitavy and partly also Jičín, Trutnov, Havlíčkův Brod and Žďár n. S.). Data from the years 2005–2012 related to rare or zoogeographically interesting species were selected from the database. For common or widespread species, we included only data from those mapping squares in which specific data on the occurrence were unavailable or incomplete. In total, records of 40 mammal species are provided in the paper. The newly presented data are compared with those hitherto published. In each species, a brief description of the knowledge of its distribution in eastern Bohemia is given.

Key words. Mammals, eastern Bohemia, occurrence, faunistic data.

ÚVOD

V nedávné době byla publikována řada prací shrnujících rozšíření savců na území celé České republiky (ANDĚRA 2000, 2010, 2011, ANDĚRA & BENEŠ 2001, 2002, ANDĚRA & ČERVENÝ 2004, 2008, 2009, ANDĚRA & GAISLER 2012, ANDĚRA & HANÁK 2007, ANDĚRA & HANZAL 1995, HANÁK & ANDĚRA 2005, 2006) vycházejících mj. z regionálních zoologických výzkumů. Překvapivě se ovšem do těchto kompendií nedostaly všechny aktuální faunistické údaje z území východních Čech. To je samozřejmě škoda, protože v řadě případů se jedná o údaje ze zcela nových a příslušným druhem dosud neobsazených kvadrátů mapové sítě, což poněkud může měnit mapu aktuálního rozšíření příslušného druhu v ČR.

Aby byla tato mezera alespoň dodatečně zaplněna, byly vybrány takové dosud nepublikované faunistické údaje z autorovy databáze, které se týkají vzácnějších či zoogeograficky zajímavých druhů. Údaje pocházející z let 2005–2012 by měly doplnit poznání rozšíření vybraných druhů savců, kterému byla věnována zvýšená pozornost v celorepublikovém měřítku (viz výše) a přesto v něm v současnosti existují nezmapovaná místa. Současně také navazuje na relativně nové regionální faunistické průzkumy (např. LEMBERK 2004, ANDĚRA et al. 2010, REJL 2010, ZBYTOVSKÝ & ANDĚRA 2011 atd.), které obohacuje o nové poznatky.

Cílem předkládané práce je tedy doplnění známého rozšíření savců na území východních Čech o nové údaje z let 2005 až 2012 se zvláštním zřetelem na vzácnější druhy. U druhů hojných či obecně rozšířených bylo snahou uvést pouze data o výskytu z kvadrátů, ze kterých dosud konkrétní údaje chybějí.

VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA STUDOVANÉHO ÚZEMÍ

Oblastí východních Čech je pro účely této práce chápáno území současných krajů Pardubického a Královéhradeckého (mimo Krkonoš a Broumovska), tedy přibližně okresů Náchod, Rychnov n. K., Hradec Králové, Ústí n. O., Pardubice, Chrudim, Svitavy a částečně rovněž Jičín, Trutnov, Havlíčkův Brod a Žďár n. S.

Oblast výzkumných aktivit, popisovaných v této studii, lze vymezit rovněž běžně užívanou mapovací sítí UTM čtverců 11,2×12 km (SLAVÍK 1971). Do zpracovávaného území patří plocha definovaná řadami (v.d.) čtverců 55–63 a sloupci (s.š.) 57 až 66.

Hypsometricky je osou zkoumaného území řeka Labe, podél které dosahuje reliéf nejnižších nadmořských výšek (minimum 200 m n. m. u Chvaletic). Maxima tvoří jednak vrcholek Králického Sněžníku (1424 m n. m.) a rovněž hřeben Orlických hor (Velká Deštná 1115 m n. m.). Orografický celek Žďárských vrchů kulminuje Devíti Skalami (836 m n. m.) a Železné hory Pešavou (697 m n. m.). Přibližně 50 % území se rozkládá ve výškovém rozmezí 200–400 m n. m., cca 45 % tvoří oblasti s nadmořskými výškami 400–800 m a zbytek horské polohy vyšší (Orlické hory, Králický Sněžník).

Klimaticky nejteplejší jsou v regionu oblasti s nadmořskou výškou do 300 m n. m., které jsou zařazeny do teplé klimatické oblasti (QUIT 1971) s průměrnou červencovou teplotou vzduchu nad 18 °C, průměrným počtem letních dnů nad 50 a průměrným počtem mrazových dnů pod 110. Většina zkoumaného území však leží v klimatické oblasti mírně teplé s průměrnou červencovou teplotou vzduchu 16–18 °C, průměrným počtem letních dnů 20–50 a průměrným počtem mrazových dnů 110–160. Jen oblasti s nejvyššími nadmořskými výškami patří do chladné klimatické oblasti (Orlické hory, Žďárské vrchy, Králický Sněžník s podhůřím) s průměrnou červencovou teplotou vzduchu 12–16 °C, průměrným počtem letních dnů do 30 a průměrným počtem mrazových dnů nad 140. Dlouhodobá průměrná roční teplota vzduchu se v oblasti pohybuje od 8,7 °C v nejnižších polohách (Přelouč) po cca 2 °C ve výškách okolo 1400 m n. m. (FALTYSOVÁ & BÁRTA 2002, FALTYSOVÁ et al. 2002).

Geologická stavba oblasti je poměrně složitá. Do většiny území zasahuje východní část české křídové pánve, vyplněné mořskými usazeninami svrchnokřídového stáří (jílovce a slínovce v Polabí, pískovce na vyzdvížených hřbetech směrem k podhůří, vápnité slínovce na jihovýchodě oblasti). Těmito usazeninami místy pronikají sopečné vyvěřeliny (Kunětická hora, Košumberk, Zebín aj.). Horské oblasti na východě (Orlické hory, Králický Sněžník) jsou budovány převážně krystalickými horninami starohorního a prvohorního stáří. Severní výběžky Českomoravské vrchoviny tvoří převážně starohorní ruly a migmatity. Stavba Železných hor je velmi složitá a pestrá se zastoupením žul, krystalických hornin, vápenců i pískovců (VÍTEK in FALTYSOVÁ & BÁRTA 2002, FALTYSOVÁ et al. 2002).

Většina území východních Čech je v současnosti odlesněná a zemědělsky využívaná. Pouze v horských a podhorských oblastech se vyskytují plošně rozsáhlé, mnohdy však monokulturní, lesy. Z hlediska potenciální přirozené vegetace leží velká část Polabí v oblasti lužních lesů, jilmových doubrav a střemchových jasenin. Ty se ovšem zachovaly jen vzácně, většinou jako vegetační lemy podél vodních toků. Na ně navazují směrem k podhůřím dubohabřiny, kyselé doubravy a lipové doubravy. Suché písčité půdy říční terasy Orlice náleží do oblasti borových doubrav. Strmá úbočí a údolí v některých horních úsecích řek (např. Chrudimky, Divoké Orlice, Zdobnice) osídluje společenstvo suťových a roklinových lesů. Horské svahy jsou charakteristické květnatými bučinami, druhově chudšími acidofilními bučinami a smrkovými bučinami. Klimaxové smrčiny se vytvořily pouze na Králickém Sněžníku a omezeně v Orlických horách (NEUHÄUSLOVÁ 1998).

MATERIÁL A METODIKA

Naprostá většina nových dat pochází z inventarizačních průzkumů zvláště chráněných částí přírody nebo jiných dílčích území prováděných autorem v letech 2005–2012. Ke zjištění výskytu savců ve východních Čechách byly použity všechny běžně užívané a dostupné metody faunistického výzkumu. Pro sledování drobných zemních savců bylo využito neinvazních odchytových metod, zejména různých typů živochytných pastí. Během odchytů (ve většině případů 2–3 po sobě jdoucí noci) byly pasti kontrolovány v max. dvouhodinových intervalech a chycená zvířata byla po determinaci vypouštěna ve vzdálenosti alespoň 100 m

od odchyťových linií (aby opětovným chycením nezkrusovala výsledky). Zcela výjimečně byly použity i sklapovací pasti. Pro kladení pastí byla preferována stanoviště s předpokládanou vysokou druhovou diversitou (okraje lesních porostů, břehy vodních toků atd.) nebo stanoviště s předpokládaným výskytem konkrétního druhu (např. okolí zemědělských objektů pro synantropní druhy atd.). Důležitým zdrojem informací bylo samozřejmě i přímé pozorování (zejména u větších druhů), registrace pobytových stop a značek (požerky, výhrabky atd.) a rovněž nálezy kadáverů uhynulých jedinců (především u silnic).

Rovněž v případě netopýřů byly použity všechny metody obvyklé při jejich terénním sledování v letním (1. 5. – 14. 10.) i zimním (15. 10. – 30. 4.) období. Především se jednalo o přímé kontroly půdních a podkrovních prostor dostupných a potenciaálně vhodných budov (kostelů, far, zámků, hradů, škol, úřadů atd.) za účelem zjištění letních kolonií. Dále byly prováděny obdobné kontroly zimních úkrytů netopýřů ve sklepích, štolách a jeskyních. Ve velmi omezené míře byla pozornost věnována kontrolám stromových dutin. Využit byl rovněž odchyt do nárazových sítí instalovaných na vhodných místech se zvýšenou letovou aktivitou netopýřů (u vchodů jeskyní, nad vodními toky a nádržemi atd.). K detekci echolokačních signálů byl používán detektor Petterson D240. Část údajů tvoří také náhodné nálezy kadáverů nebo živých netopýřů v bytech (většinou zaznamenaných na základě hlášení obyvatelstva).

Uvedeny jsou z naprosté většiny nepublikované údaje autorovy (v textu jsou takové údaje uvedeny bez autorství), pouze výjimečně bylo využito dat převzatých – v tom případě je vždy uveden zdroj. V přehledu nálezů jsou tyto řazeny podle číselného pořadí mapovacích čtverců (tedy od severu k jihu a od západu na východ) a v rámci čtverce pak abecedně podle katastrálního území lokality. Každý záznam začíná uvedením jména katastru (tučně), nadmořskou výškou a názvem či upřesněním lokality, data zjištění, početnosti, způsobu zjištění či upřesnění (v závorce), případně jméno autora. Za přehledem jednotlivých nových zjištění je krátce diskutován přínos poznání oproti dosud publikovaným údajům a to především z pohledu síťového (kvadrátového) mapování rozšíření.

Přehled použitých zkratk: **K** = kolonie, **H** = hibernující, **ex.** = jedinec neurčeného pohlaví a stáří, **m, mm** = samec, samci, **f, ff** = samice, **ad.** = adultní, **sad.** = subadultní, **juv.** = juvenilní, **imm.** = nedospělý, pro upřesnění případně **u** = uhynulý, **L** = laktující a **G** = gravidní. V závorce je uvedena metoda registrace (**D** = zjištění pomocí ultrazvukového detektoru, **obs.** = přímé vizuální pozorování, **akust.** = akusticky, **N** = odchyt do sítě, **T** = odchyt do živolovné pasti), další okolnosti jsou vypsány slovy. Pokud se jedná o jedince uložené ve sbírce muzea, je použita zkratka: **coll. VČM** = sbírka Východočeského muzea v Pardubicích (+ inv. číslo). U označení delšího časového intervalu: **I–XII** = měsíce v roce. Označení chráněných částí přírody: **PP** = přírodní památka, **PR** = přírodní rezervace, **NPR** = národní přírodní rezervace, **EVL** = evropsky významná lokalita.

VÝSLEDKY A DISKUSE

Přehled zjištěných druhů

Rejssek malý, *Sorex minutus* Linnaeus, 1766

5859: Žáravice (240 m n. m.), pod hrází rybníka v PR Na Hradech, 26. 8. 2010: 1 ex. (T); **5861: Hoďšovice** (260 m n. m.), PR Mazurovy chalupy, 1. 8. 2009: 2 ex. (T); **Vysoké Chvojno** (290 m n. m.), PR Buky u Vysokého Chvojna, 20. 8. 2007: 2 ex. (T); **5959: Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 11. 8. 2011: 1 ex. (T); **Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač, 11. 8. 2008: 1 ex. (T); **5960: Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), lázeňský park, 11. 7. 2011: 3 ex. (T); **Ráby** (270 m n. m.), Kunětická hora, 30. 8. 2007: 1 ex. (T); **5962: Korunka** (270 m n. m.), rybník Malý Karlov a okolní niva Tiché Orlice, 20. 10. 2008: 1 ex. (T); **5963: Chloumek** (280 m n. m.), niva Tiché Orlice, 6. 9. 2012: 2 ex. (T); **6059: Choltice** (250 m n. m.), PR Choltická obora, 18. 10. 2005: 3 ex. (T); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), niva Loučné, 14. 5. 2008: 1 ex. (T); **6063: Choceň** (280 m n. m.), PP Vstavačová louka, 3. 8. 2008: 1 ex. (T); **Vysoké Mýto** (275 m n. m.), PP U Vinic, 5. 10. 2008: 2 ex. (T); **6066: Herbortice** (550 m n. m.), PP Selský potok, 6. 8. 2011: 1 ex. (T); **6161: Příbylov** (340 m n. m.), PP Anenské údolí, 3. 9. 2007: 6 ex. (T); **6162: Střemošice** (450 m n. m.), PR Střemošická stráž, 2. 9. 2007: 1 ex. (T); **6264: Hradec nad**

Svitavou (440 m n. m.), okraj obce, 3. 4. 2008: 1 ex. (u) (J. MACH in litt.); **6364: Banín** (400 m n. m.), EVL U Banínského viaduktu v nivě Svitavy, 20. 9. 2008: 3 ex. (T).

Rejsek malý byl oproti výsledkům ANDĚRY (2000) nově potvrzen ve čtvercích 5859, 5861, 5959, 5962, 6059, 6062, 6063 a 6064. ANDĚRA (2010) ve svém komplexním zpracování výskytu, využívajícím nejrůznějších informačních zdrojů včetně dotazníkových akcí, jej však již z těchto kvadrátů uvádí. Rozšíření tohoto druhu tak lze ve východních Čechách interpretovat jako plošné.

Rejsek horský, *Sorex alpinus* Schinz, 1837

5764: Kunčina Ves (620 m n. m.), pastvina, 25. 10. 2012: 1 ex. (T); **5867: Stříbrnice** (1220 m n. m.), pod Stříbrnickým sedlem, 28. 5. 2008: 1 ex. (u); **6362: Česká Milovy** (620 m n. m.), okraj louky, 18. 6. 2005: 1 ex. (u).

Byl potvrzen v kvadrátech, ze kterých je historicky uváděn již ANDĚROU (2000).

Rejsec vodní, *Neomys fodiens* (Pennant, 1771)

5659: Hořice (300 m n. m.), v údolí Bystřice, 6. 9. 2011: 1 ex. (T); **5861: Vysoké Chvojno** (290 m n. m.), PR Buky u Vysokého Chvojna, 20. 8. 2007: 1 ex. (T); **5959: Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač – pod hrází, 11. 8. 2008: 2 ex. (T); **5962: Korunka** (270 m n. m.), rybník Malý Karlov a okolní niva Tiché Orlice, 20. 10. 2008: 1 ex. (T); **5963: Chloumek** (280 m n. m.), niva řeky Divoké Orlice, 18. 9. 2012: 2 ex. (T); **6059: Choltice** (250 m n. m.), PR Choltická obora, 18. 10. 2005: 1 ex. (T); **6060: Uherčice** (350 m n. m.), údolí Cítkovského potoka, 29. 4. 2012: 1 ex. (T); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), PR Bažantnice v Uhersku, vodoteč, 15. 5. 2008: 1 ex. (T); **6065: Lanškroun** (375 m n. m.), EVL Lanškrounské rybníky, Zadní potok, 12. 8. 2009: 1 ex. (T), mokřina pod hrází Olšového rybníka, 10. 9. 2012: 2 ex. (T); **6161: Příbylov** (340 m n. m.), PP Anenské údolí, 3. 9. 2007: 2 ex. (T); **6264: Svitavy** (440 m n. m.), hráz Horního rybníka, 8. 10. 2010: 1 ex. (u) (J. MACH in litt.); **6363: Sádek** (535 m n. m.), v obci, 21. 10. 2012: 1 ex. (u).

Rejsec vodní byl potvrzen ze čtverců 5659, 5962 a 6060, odkud jej neznal ANDĚRA (2000). Později byl sice i v těchto kvadrátech zjištěn (ANDĚRA 2010), ovšem ve čtverci 5659 se jednalo jen o nález kosterních zbytků ve vývrzcích sovy pálené (VOHRALÍK & LAZAROVÁ 2002). V současnosti se jeví jeho výskyt ve východních Čechách jako plošný.

Rejsek černý, *Neomys anomalus* Cabrera, 1907

5663: Sendraž (330 m n. m.), PR Peklo v údolí Metuje, 19. 10. 2012: 1 ex. (u); **5764: Rampuše** (560 m n. m.), pod obcí, 25. 10. 2012: 1 ex. (T); **5965: Mladkov** (490 m n. m.), osada Dolany v nivě Tiché Orlice, 2. 5. 2011: 1 ex. (u); **6065: Lanškroun** (375 m n. m.), mokřina pod hrází Olšového rybníka, 10. 9. 2011: 1 ex. (T); **6066: Herbortice** (550 m n. m.), PP Selský potok, 11. 9. 2011: 1 ex. (T); **6262: Martinice** (560 m n. m.), niva Martinického potoka, 1. 9. 2012: 2 ex. (T); **6263: Sebranice** (470 m n. m.), Machkova stráž, 3. 6. 2010: 1 ex. (T); **6264: Svitavy** (440 m n. m.), Moravský Lačnov, 17. 11. 2010: 1 ex. (u) (J. MACH in litt.).

U tohoto druhu byl prokázán výskyt mj. ve čtvercích 5663 a 5965, ze kterých jej neuvádí předchozí autoři (ANDĚRA 2000, 2010). Údaje tak doplňují předchozí poznání jeho rozšíření, které ve východních Čechách leží v podhorském stupni Orlických hor, Králického Sněžníku a severní části Českomoravské vrchoviny.

Bělozubka šedá, *Crocidura suaveolens* (Pallas, 1811)

5560: Miletín (330 m n. m.), okraj obce, 8. 9. 2010: 2 ex. (T); **5660: Boháňka** (390 m n. m.), kravín, 3. 8. 2008: 1 ex. (u); **5861: Býšť** (250 m n. m.), zemědělský areál u obce, 29. 8. 2011: 1 ex. (T); **5960: Pardubice** (220 m n. m.), hřebčín Svítkov, 6. 4. 2011: 1 ex. (uložen kočkou); **5961: Lány u Dašic** (220 m n. m.), starý zemědělský objekt, 4. 9. 2012: 1 ex. (T), **Sezemice** (225 m n. m.), severní okraj obce, 5. 10. 2012: 1 ex. (u); **5962: Dobříkov** (260 m n. m.), okraj obce Rzy, 14. 9. 2011: 2 ex. (T); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), okraj obce, 14. 5. 2008: 2 ex. (T); **6065: Lanškroun** (375 m n. m.), EVL Lanškrounské rybníky, býv. městské lázně, 10. 9. 2012: 1 ex. (T); **6162: Jarošov-Vranice** (420 m n. m.), u stavení, 29. 8. 2012: 1 ex. (T); **Střemošice** (450 m n. m.), v obci, 4. 9. 2007: 2 ex. (u); **6261: Hlinsko** (580 m n. m.), západní okraj města, 10. 9. 2011: 1 ex. (u).

Oproti předchozím průzkumům (ANDĚRA 2000, 2010) byl tento synantropní druh zaznamenán také ve čtvercích 5560, 5861, 5961 a 5962, což představuje vůbec první známé nálezy z těchto kvadrátů. Je ovšem pravděpodobné, že i ve východních Čechách je bělozubka šedá rozšířena plošně a stupeň poznání jejího rozšíření je přímo úměrný intenzitě cíleného zoologického průzkumu.

Ježek východní, *Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton, 1900

5960: Pardubice (220 m n. m.), okraj města, 9. 5. 2011: 1 m (u, coll. VČM č. Z 3511); **6063: Vysoké Mýto** (275 m n. m.), PP U Vinic, 4. 8. 2008: 1 ex. (u); **6159: Ronov nad Doubravou** (250 m n. m.), okraj obce, 30. 7. 2012: 1 ex. (obs.); **6162: Střemošice** (450 m n. m.), v obci, V–IX 2007: opakovaně 1–2 ex. (obs.); **Zderaz** (470 m n. m.), na silnici u obce, 30. 6. 2012: 1 ex. (u); **6163: Litomyšl** (350 m n. m.), Šibeniční vrch, 3. 10. 2011: 1 ex. (obs.); **6262: Martinice** (570 m n. m.), okraj obce, 1. 9. 2012: 1 ex. (obs.); **6263: Oldříš** (560 m n. m.), v obci, 10. 8. 2011: 1 ex. (u).

Mimo čtverce 6262 jsou zjištěni ze všech ostatních kvadrátů již pouze ověřením výskytu publikovaného v minulosti (ANDĚRA 2000, 2010). Je evidentní, že tento druh je ve východních Čechách výrazně vzácnější než *E. europaeus*.

Vrápenc malý, *Rhinolophus hipposideros* (Borkhausen, 1797)

5660: Boháňka (400 m n. m.), sklep domu čp. 15, 14. 2. 2005: 5 ex. (H), 3. 2. 2006: 3 ex. (H), 3. 2. 2007: 4 ex. (H), 26. 2. 2008: 2 ex. (H), 1. 1. 2011: 3 ex. (H), 15. 2. 2012: 4 ex. (H); **5662: Česká Skalice** (280 m n. m.), sklep Muzea B. Němcové, 25. 2. 2005: 21 ex. (H), 20. 2. 2007: 5 ex. (H), 20. 2. 2008: 13 ex. (H), 21. 1. 2009: 13 ex. (H), 26. 1. 2010: 15 ex. (H); **5762: Opočno** (300 m n. m.), sklepy zámku, 7. 2. 2005: 51 ex. (H), 24. 1. 2006: 28 ex. (H), 20. 2. 2007: 54 ex. (H), 20. 2. 2008: 56 ex. (H), 16. 7. 2008: 4 ex. (mm?), 21. 1. 2009: 38 ex. (H), 26. 1. 2010: 78 ex. (H), 2. 2. 2011: 75 ex. (H), 17. 1. 2012: 101 ex. (H); **5862: Týniště nad Orlicí** (250 m n. m.), půda římskokatolické fary, 26. 6. 2006: 2 ex. (obs.); **5863: Kostelec nad Orlicí** (290 m n. m.), sklep pod zámeckým skleníkem, 7. 2. 2005: 35 ex. (H), 24. 1. 2006: 26 ex. (H), 20. 2. 2007: 41 ex. (H), 13. 12. 2007: 85 ex. (H), 25. 3. 2008: 73 ex. (H), 21. 1. 2009: 57 ex. (H), 26. 1. 2010: 33 ex. (H), 2. 2. 2011: 72 ex. (H), 17. 1. 2012: 83 ex. (H), 15. 2. 2012: 78 ex. (H); půda zámeckého skleníku, 21. 6. 2006: 35–40 ff (K), 14. 6. 2007: cca 30 ff (K), 9. 6. 2011: cca 40 ff (K), 15. 6. 2012: cca 40 ff (K); **5958: Kladruby nad Labem** (210 m n. m.), areál národního hřebčína, 20. 9. 2006: 1 ex. (obs., D); **Zdechovice** (230 m n. m.), sklepy zámku, 10. 2. 2007: 1 ex. (H); **6059: Sovolusky** (345 m n. m.), štola u osady Vápenka, 21. 1. 2006: 2 ex. (H), 27. 1. 2008: 2 ex. (H) (ŽÁKOVÁ in litt.); **6060: Heřmanův Městec** (275 m n. m.), sklepy zámku, 20. 1. 2005: 11 ex. (H), 17. 1. 2006: 9 ex. (H), 26. 1. 2007: 8 ex. (H), 30. 1. 2008: 11 ex. (H); **Heřmanův Městec** (300 m n. m.), tzv. lednice v zámeckém parku, 20. 1. 2005: 4 ex. (H); **Slatiňany** (280 m n. m.), sklepy zámku, 7. 2. 2011: 42 ex. (H), 3. 2. 2012: 50 ex. (H); **6061: Hrochův Týnec** (240 m n. m.), půda zámečku, 30. 6. 2010: 25 ff (K), 28. 6. 2011: 25 ff (K), 13. 6.

2012: 25 ff (G, K); **Chroustovice** (260 m n. m.), pezipatro půdy zámku, 11. 6. 2009: cca 30 ff (K), 30. 6. 2010: 35 ff (K), 28. 6. 2011: cca 25 ff (K), 13. 6. 2012: cca 25 ff (K); **6159: Běština** (340 m n. m.), sklep domu čp. 50, 13. 2. 2012: 12 ex. (H), krypta kostela, 26. 1. 2011: 352 ex. (H), 24. 1. 2012: 342 ex. (H); **Vápenný Podol** (510 m n. m.), krasová Králíkova jeskyně, 26. 1. 2006: 1 ex. (H), krasové jeskyně Podolská a Páterova, 7. 2. 2011: 341 ex. (H), 6. 2. 2012: 375 ex. (H); **6161: Podlažice** (275 m n. m.), věž kostela, 27. 7. 2010: 25 ff + 20 juv. (K); **6162: Nové Hrady** (400 m n. m.), půda zámku, 13. 6. 2012: 15 ff (G, K); štola v zámeckém parku, 3. 2. 2012: 1 ex. (H); **Předhradí** (410 m n. m.), půda hradu Rychmburk, 13. 6. 2012: 65 ff (G, K); **6261: Vojtěchov** (520 m n. m.), sklep domu čp. 109, 15. 2. 2012: 10 ex. (H) (Z. HROMÁDKO in litt. + foto); **6266: Stará Roveň** (450 m n. m.), půda domu čp. 8, 5. 7. 2006: 25 ff (K) (J. MACH in litt.); **Vranová Lhota** (290 m n. m.), sklep základní školy, 15. 7. 2008: 1 ex. (obs.), 13. 12. 2010: 81 ex. (H); **6363: Sádek u Poličky** (530 m n. m.), půda stodoly v čp. 96, 15. 7. 2010: 1 ex. (obs.); **6366: Biskupice** (350 m n. m.), půda zámku, 24. 7. 2007: 43 ff (K) (J. ŠAFÁŘ in litt.); **Jaroměřice** (435 m n. m.), půda kostela Kalvárie nad obcí, 24. 7. 2008: cca 70 ff (K) (J. ŠAFÁŘ in litt.).

Rozšíření tohoto druhu bylo ve východních Čechách v minulosti podrobně zmapováno (LEMBERK 2004), ovšem i přesto uvádí předložená práce výskyt ve čtyřech nových kvadrátech 5862, 5958, 6261 a 6366. Výskyt ve čtvrci 6366 znají i HANÁK & ANDĚRA (2005). Ve čtvrcích 5762 a 6363 přibyla zjištění v letním období, ve čtvrci 6266 v období zimním. Nově nalezenými významnými zimovišti jsou Slatiňany, Vranová Lhota a Vojtěchov. Poslední souhrnná práce ANDĚRY & GAISLERA (2012) však překvapivě tyto předchozí uvedené průzkumy (zřejmě omylem?) ignoruje a tak uvádí neúplné a zkreslené výsledky rozšíření druhu ve východních Čechách (mj. chybí ze čtvrců 5862, 5958, 6059, 6060, 6061, 6161, 6261, 6266, 6363, 6366 aj.).

Netopýr velký, *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797)

5762: Opočno (310 m n. m.), půda zámku, 14. 6. 2007: cca 100 ff (K), 16. 7. 2008: cca 60 ff + cca 40 juv. (K), 31. 7. 2009: cca 300 ff + juv. (K), 26. 7. 2010: cca 300 ff + juv. (K), 9. 6. 2011: 250–300 ff (K), 15. 6. 2012: cca 250 ff (K); sklep zámku, 2. 2. 2011: 2 ex. (H); **5861: Býšť** (255 m n. m.), věž kostela, 14. 6. 2007: cca 500 ff + juv. (K), 24. 6. 2009: 450 ff + 200 juv. (K), 30. 6. 2010: cca 700 ff + juv. (K), 20. 7. 2011: 280 ff + 160 juv. (K), 31. 7. 2012: cca 250 ff + 200 juv. (K); **Vysoké Chvojno** (300 m n. m.), věž kostela, 24. 6. 2006: 22 ff (K), 8. 6. 2008: 20 ff (K), 24. 6. 2009: 17 ff (K), 30. 6. 2010: 45 ff + 5 juv. (K), 9. 6. 2011: 42 ff (K), 31. 7. 2012: 35 ff + 20 juv. (K); **5863: Doudleby nad Orlicí** (280 m n. m.), půda zámku, 21. 6. 2006: 40 ff + 20 juv. (K), 14. 6. 2007: cca 70 ff + juv. (K), 16. 7. 2008: 60 ff + 30 juv. (K), 23. 6. 2009: 40 ff (K), 26. 7. 2010: cca 70 ff + juv. (K), 9. 6. 2011: cca 60 ff (K), 15. 6. 2012: 14 ff (K); **Kostelec nad Orlicí** (290 m n. m.), sklep pod zámeckým skleníkem, 15. 2. 2012: 1 ex. (H); **5864: Slatina nad Zdobnicí** (390 m n. m.), věž kostela, 15. 6. 2007: cca 100 ff (K); **5958: Kladruby nad Labem** (205 m n. m.), areál Národního hřebčína – půdy, 20. 7. 2010: jednotlivě celkem 7 ex. (mm?); **5963: Brandýs nad Orlicí** (320 m n. m.), věž kostela, 16. 7. 2010: cca 200 ff + juv. (K); **5964: Žampach** (440 m n. m.), půda budovy v areálu zámku, 5. 8. 2012: cca 100 ff + juv. (K); **6060: Lány** (280 m n. m.), v obci, 8. 6. 2012: 1 (u) m; **Slatiňany** (280 m n. m.), věž kostela u zámku, 27. 7. 2010: 1 m; **6061: Chroustovice** (260 m n. m.), půda zámku, 28. 6. 2011: 1 ex., 13. 6. 2012: 2 ex.; **6062: Uhersko** (240 m n. m.), půda kostela, 15. 5. 2008: 2 mm; **6063: Brandýs nad Orlicí** (310 m n. m.), Sluj J. A. Komenského, 3. 2. 2012: 2 ex. (H); **Srubby** (290 m n. m.), věž kostela, 30. 6. 2010: 800 ff + 100 juv. (K), 20. 7. 2011: cca 400 ff + 300 juv. (K), 31. 7. 2012: cca 500 ff + 300 juv. (K); **6064: Kerhartice** (320 m n. m.), půda základní školy, 21. 6. 2006: cca 50 ff + 10 juv. (K), 14. 6. 2007: 45 ff + juv. (K), 11. 6. 2009: 40 ff + 10 juv. (K), 30. 6. 2010: 50 ff + 5 juv. (K), 9. 6. 2011: 3 ex., 15. 6. 2012: 3 ex.; **6159: Vápenný Podol** (510 m n. m.), krasová Králíkova jeskyně, 26. 1. 2006: 1 ex. (H); **Vilémov** (340 m n. m.), půda kostela, 17. 6. 2012: 70 ff + 60 juv. (K); **6162: Nové Hrady** (400 m n. m.), půda zámku, 13. 6. 2012: cca 250 ff + 70 juv. (K); **Předhradí** (420 m n. m.), půda hradu Rychmburk, 9. 10. 2012: 1 m; **6261: Chlum** (610 m n. m.), zákristie kostela, 12. 5. 2012: 1 m (u) (Z. HROMÁDKO in litt.); **6266: Vranová Lhota** (290 m n. m.), věž kostela, 14. 6. 2005:

cca 1000 ff (K), 28. 6. 2006: cca 1000 ff + cca 600 juv. (K), 19. 6. 2007: cca 1000 ff (K), 15. 7. 2008: cca 1000 ff + cca 1000 juv. (K), 29. 7. 2009: 1500 ff + juv. (K), 7. 6. 2011: cca 1200 ff (K), 17. 6. 2012: cca 1000 ff + 200 juv. (G, K).

Oproti předchozím výsledkům LEMBERKA (2004) je prezentován výskyt i ve dvou nových čtvercích 5963 a 5964, ze kterých ovšem HANÁK & ANDĚRA (2006) i ANDĚRA & GAISLER (2012) již netopýra velkého znají. Jsou také popisovány čtyři nové významné mateřské kolonie (Býšť, Sruby, Slatina nad Zdobnicí a Žampach) s početností 100–800 samic (kolonie ve Srubech je v současnosti druhá nejpočetnější ve východních Čechách).

Netopýr řasnatý, *Myotis nattereri* (Kuhl, 1817)

5660: Boháňka (400 m n. m.), zahrada domu čp. 15, 17. 8. 2011: 4 ex. (D); **5859: Žáravice** (240 m n. m.), lesní porost PR Na Hradech, 21. 9. 2010: 3–4 ex. (D); **5863: Kostelec nad Orlicí** (290 m n. m.), sklep pod zámeckým skleníkem, 25. 3. 2008: 2 ex. (H) (V. HANZAL in litt.); **5958: Kladruby nad Labem** (205 m n. m.), pastviny s pásy stromů v areálu Národního hřebčína, 20. 7. 2010: cca 15 ex. (D), 1. 9. 2010: cca 8 ex. (D); **5959: Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 10. 7. 2011: cca 7–10 ex. (D); **5960: Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), NPR Bohdanečský rybník, 9. 9. 2012: 1 ex. (D); **Pardubice** (220 m n. m.), Pernštýnské náměstí – historické centrum města, 10. 8. 2012: 1 imm. (handikep); **5964: Litice nad Orlicí** (360 m n. m.), na okraji lesního porostu, 18. 9. 2012: 1 ex. (D); **Žamberk** (430 m n. m.), u nádraží, 6. 10. 2012: 1 ex. (D); **5965: Letohrad** (380 m n. m.), PP Letohradská bažantnice, 18. 9. 2012: 2 ex. (D); **6061: Řestoky** (260 m n. m.), půda kostela – ve spojích trámů, 27. 7. 2010: cca 25 ff (K), 16. 6. 2012: cca 25 ff (K); **6157: Radvančice** (480 m n. m.), louky “Na Zadních”, 14. 7. 2005: 1 m (N); **6159: Podhradí** (500 m n. m.), sklep hradní zříceniny, 9. 2. 2012: 1 m (H), 18. 12. 2012: 2 ex. (H); **6162: Proseč** (520 m n. m.), chatová osada Na Borkách, 1. 9. 2012: 3 ex. (D).

Tato práce přináší rozšíření areálu výskytu netopýra řasnatého o sedm nových čtverců (5660, 5859, 5958, 5959, 5964, 5965 a 6157), které nebyly dosud známé (LEMBERK 2004, HANÁK & ANDĚRA 2006). Ve většině případů se jedná o údaje z UZ detektoringu. Souhrnná práce ANDĚRY & GAISLERA (2012), která by měla vycházet z dosavadního poznání, však zřejmě omylem neuvádí všechna publikovaná data z východních Čech (např. LEMBERK 2004), takže mimo již uvedených zde chybí také výskyt ve čtvercích 5763, 5860 a 5961.

Netopýr brvitý, *Myotis emarginatus* (Geoffroy, 1806)

5762: Opočno (300 m n. m.), sklep zámku, 7. 2. 2005: 1 ex. (H); **5863: Častolovice** (275 m n. m.), půda zámku, 9. 6. 2005: 1 m; **Doudleby nad Orlicí** (280 m n. m.), půda zámku, 23. 6. 2009: 1 ex.; **Kostelec nad Orlicí** (290 m n. m.), sklep pod zámeckým skleníkem, 20. 2. 2007: 1 ex. (H); **5963: Brandýs nad Orlicí** (320 m n. m.), půda činžovního domu čp. 59, 16. 7. 2010: 43 ff + 30 juv. (K), 9. 6. 2011: 62 ff (K), 15. 6. 2012: 75 ff (K); **6158: Žleby** (240 m n. m.), zahrada (altán), 1. 6. 2010: 1 m (nález, kroužkovaný ex.); **6159: Běstvína** (340 m n. m.), krypta kostela, 26. 1. 2011: 2 ex. (H); **6266: Vranová Lhota** (290 m n. m.), půda zámku, 14. 6. 2005: 2 ex.

U netopýra brvitého byl oproti předchozím pracím (LEMBERK 2004, HANÁK & ANDĚRA 2006) prokázán výskyt i ve čtvercích 5963, 6158 a 6266. Nejvýznamnější je jistě opakované prokázání rozmnožování v mateřské kolonii v Brandýse nad Orlicí.

Netopýr vousatý, *Myotis mystacinus* (Kuhl, 1817)

5761: Hradec Králové (230 m n. m.), Malšova Lhota, dutina v bříze, 9. 10. 2005: min. 2 ex.; **5864: Pěčín** (420 m n. m.), rekreační chata, 24. 6. 2006: cca 30 ff (K), 29. 5. 2011: cca 30 ff (K); **5965: Letohrad**

(380 m n. m.), PP Letohradská bažantnice, 3. 9. 2012: 1 ex. (u); **6159: Podhradí** (500 m n. m.), sklep hradní zříceniny, 9. 2. 2012: 1 m (H); **6260: Vysočina-Dlouhý** (550 m n. m.), okraj obce – silnice, 29. 6. 2008: 1 m (u).

Přestože jsou některé z uváděných lokalit nové, nenalézají se v jiných kvadrátech, než které znají předchozí práce (LEMBERK 2004, HANÁK & ANDĚRA 2006, REJL 2010, ANDĚRA & GAISLER 2012).

Netopýr Brandtův, *Myotis brandtii* (Eversmann, 1845)

5960: Pardubice (220 m n. m.), park v okolí zámku (valy), 2. 9. 2010: 1 m (handikep); **6063: Vysoké Mýto** (275 m n. m.), PP U Vinic, 4. 8. 2008: 1 m (u); **6157: Radvančice** (480 m n. m.), louky “Na Zadních”, 14. 7. 2005: 3mm + 1 f (N); **6260: Horní Mlýn u Chotěboře** (455 m n. m.), štola v údolí Doubravy, 9. 2. 2012: 1 m (H).

Všechny zde uváděné údaje pochází ze čtverců (5960, 6063, 6157 a 6260), kde nebyl dosud výskyt netopýra Brandtova prokázán (LEMBERK 2004, HANÁK & ANDĚRA 2006, REJL 2010, ANDĚRA & GAISLER 2012).

Netopýr vodní, *Myotis daubentonii* (Kuhl, 1817)

5762: Opočno (300 m n. m.), sklepy zámku, 2. 2. 2011: 1 ex. (H); **5859: Žáravice** (240 m n. m.), rybník Švihov v PR Na Hradech, 21. 9. 2010: 5–7 ex. (D); **5958: Kladruby nad Labem** (205 m n. m.), říční ramena a vodoteče v areálu Národního hřebčína, 28. 5. 2010–20. 8. 2010: opakovaně min. 50 ex. (D); **5959: Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 10. 7. 2011: cca 10–15 ex. (D); **Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač, 14. 5. 2009: cca 15 ex. (D), 14. 9. 2009: 10–15 ex. (D); **5960: Černá u Bohdanče** (220 m n. m.), Rajská struha, 14. 9. 2008: 4 ex. (D); **Drozdice** (230 m n. m.), PP Nemošická stráž, 13. 9. 2010: 3 ex. (D); **Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), NPR Bohdanečský rybník, 27. 8. 2005: 12 ex. (N), Opatovický kanál, 15. 9. 2008: 6 ex. (D), lázeňský park – vodoteče, 10. 7. 2011: cca 15 ex. (D); **Pardubice** (220 m n. m.), dutá vrba v Tyršových sadech, 22. 10. 2011: kolonie v dutině, 2 ex. na kůře stromu (obs.); **5962: Korunka** (270 m n. m.), rybník Malý Karlov, 24. 7. 2008: cca 3 ex. (D); **5963: Bošín** (280 m n. m.), nad hladinou Tiché Orlice, 5. 9. 2012: 3–5 ex. (D); **5964: Litice nad Orlicí** (360 m n. m.), nad řekou Divokou Orlicí, 18. 9. 2012: cca 20 ex. (D); **5965: Letohrad** (370 m n. m.), u Orlice, 25. 9. 2009: 3 ex. (N); **Pastviny** (480 m n. m.), nad přehradou, 14. 8. 2009: 5–8 ex. (D); **6059: Rašov** (300 m n. m.), rybník Moře, 20. 7. 2009: 5 ex. (D), rybník Strach, 11. 9. 2008: min. 10 ex. (D); **6060: Dřenice** (230 m n. m.), nad hladinou Bylanky, 18. 7. 2009: 4 ex. (D); **Chrudim** (265 m n. m.), nad řekou Chrudimkou, 4. 9. 2010: min. 8 ex. (D); **Morašice** (300 m n. m.), nad rybníkem, 8. 6. 2012: cca 5 ex. (D); **Slatiňany** (300 m n. m.), zámecký park, 2. 9. 2008: 2 ex. (D); **6063: Brandýs nad Orlicí** (310 m n. m.), Sluj J. A. Komenského, 2. 2. 2011: 1 ex. (H), 3. 2. 2012: 1 ex. (H); **Choceň** (280 m n. m.), PP Vstavačová louka – tůň, 2. 8. 2008: 3 ex. (D); **6065: Ostrov** (370 m n. m.), Plockův rybník, 11. 6. 2012: 5–8 ex. (D); **6157: Radvančice** (480 m n. m.), louky “Na Zadních”, 14. 7. 2005: 1 m + 2 ff (N); **6161: Příbylov** (340 m n. m.), PP Anenské údolí, 14. 4. 2007: 3–5 ex. (D), 26. 7. 2007: 8–10 ex. (D); **6162: Bor u Skutče** (470 m n. m.), nad rybníčky, 1. 9. 2012: 5 ex. (D); **6163: Budislav** (500 m n. m.), nad rybníky, 8. 9. 2012: cca 10 ex. (D); **6260: Horní Studenec** (560 m n. m.), rybník Barchanec, 29. 6. 2008: 3–5 ex. (D); **Vysočina-Dlouhý** (550 m n. m.), rybník Dlouhý, 29. 6. 2008: 5–7 ex. (D); **Ždírec nad Doubravou** (570 m n. m.), u řeky v obci, 29. 6. 2008: cca 3 ex. (D); **6362: Křižánky** (610 m n. m.), niva řeky Svratky, 16. 6. 2005: 5–7 ex. (D); **6364: Banín** (400 m n. m.), EVL U Banínského viaduktu, 16. 7. 2008: 2 ex. (D).

Práce uvádí nálezy také ze čtverců 5859, 5958 a 6157, ze kterých nebyl druh staršími autory zmiňován (LEMBERK 2004, HANÁK & ANDĚRA 2006). V naprosté většině případů se jedná o data

z UZ detektoringu. Druh je ve východních Čechách rozšířen téměř plošně, což potvrzují ANDĚRA & GAISLER (2012).

Netopýr pestrý, *Vespertilio murinus* Linnaeus, 1758

5762: Opočno (300 m n. m.), sklepy zámku, 19. 12. 2012: 1 ex. (H); **5960: Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), NPR Bohdanečský rybník, 27. 8. 2005: 1 m (N); **Pardubice** (220 m n. m.), Sukova třída čp. 1549, na vnější omítce domu, 13. 10. 2006: 1 m; **5965: Letohrad** (375 m n. m.), sídliště Pražského povstání, 22. 12. 2010: 1 m (při oteplení vletěl do bytu); **6060: Chrudim** (265 m n. m.), sídliště U Stadionu, 4. 9. 2010: min. 5 ex. (D); **6260: Podmoklany** (450 m n. m.), samota Branišov, nevzletné mládě pod mateřskou kolonií, 17. 7. 2008: 1 juv. (coll. VČM č. Z 3483).

Oproti dosavadním údajům (LEMBERK 2004, ANDĚRA & HANÁK 2007, ANDĚRA & GAISLER 2012) byl netopýr pestrý prokázán také ve čtvercích 5762 a 5965. V naprosté většině případů jde o data z postreprodukčního období či hibernace.

Netopýr večerní, *Eptesicus serotinus* (Schreber, 1774)

5661: Jaroměř (270 m n. m.), centrum města, 3. 5. 2005: cca 15 ex. (D); **5762: Opočno** (310 m n. m.), půda zámku, 14. 6. 2007: cca 20 ex., 16. 7. 2008: cca 20 ex., 9. 6. 2011: min. 10 ex., 15. 6. 2012: 10 ex.; **5863: Doudleby nad Orlicí** (280 m n. m.), půda zámku, 9. 6. 2011: 5 ex.; **5958: Kladruby nad Labem** (205 m n. m.), areál Národního hřebčína, 28. 5. 2010–20. 8. 2010: cca 20 ex. (D); **5959: Bezděkov** (230 m n. m.), nad obcí, 18. 7. 2009: 10 ex. (D); **Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 10. 7. 2011: cca 5 ex. (D); **5960: Černá u Bohdanče** (220 m n. m.), v obci, 14. 9. 2008: cca 5 ex. (D); **Drozdice** (230 m n. m.), PP Nemošická stráž, 13. 9. 2010: 3–5 ex. (D); **Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), lázeňský park, 10. 7. 2011: cca 7 ex. (D); **Ráby** (270 m n. m.), Kunětická hora, 2. 9. 2007: 3 ex. (D), Kunětická hora, hradní sklep u studny, 14. 2. 2006: 1 ex. (H); **Rybitví** (220 m n. m.), v obci, 15. 9. 2008: 3–5 ex. (D); **5961: Horní Rověň** (235 m n. m.), půda Masarykovy zákl. školy, 15. 6. 2007: cca 15 ex. (K), 16. 7. 2008: cca 20 ex. (K), 11. 6. 2009: cca 30 ff (K), 30. 6. 2010: cca 20 ff (K), 28. 6. 2011: cca 20 ff (K), 13. 6. 2012: cca 25 ff (K); **5962: Černá nad Orlicí** (270 m n. m.), v obci, 24. 7. 2008: cca 5 ex. (D); **5963: Bošín** (280 m n. m.), v obci, 5. 9. 2012: cca 3 ex. (D); **Seč** (430 m n. m.), okraj obce, 12. 9. 2009: 3 ex. (D); **5964: Litice nad Orlicí** (360 m n. m.), nad údolím Divoké Orlice, 18. 9. 2012: cca 5 ex. (D); **5965: Pastviny** (480 m n. m.), v obci, 14. 8. 2009: 3 ex. (D); **6060: Dražkovice** (230 m n. m.), nad obcí, 17. 7. 2009: 10 ex. (D); **Chrudim** (290 m n. m.), ulice Havlíčkova, 10. 6. 2005: 8–10 ex. (D), sídliště U Stadionu, 4. 9. 2010: min. 10 ex. (D); **6061: Chroustovice** (260 m n. m.), půda zámku, 11. 6. 2009: cca 5 ex., 28. 6. 2011: 3 ex., 13. 6. 2012: 3 ex.; **6063: Vysoké Mýto** (275 m n. m.), PP U Vinic, 4. 10. 2008: 3 ex. (D); **6065: Ostrov** (370 m n. m.), Plockův rybník, 11. 6. 2012: 2 ex. (D); **6161: Příbylov** (340 m n. m.), PP Anenské údolí, 14. 4. 2007: 2 ex. (D); **6162: Předhradí** (420 m n. m.), půda hradu – šterbiny mezi trámy, 19. 6. 2007: cca 10 ex.; **Štěpánov** (390 m n. m.), 1. 9. 2007: 3–5 ex. (D); **Střemošice** (450 m n. m.), v obci, 14. 4. 2007: 1 ex. (D), 1. 9. 2007: 2 ex. (D); **6261: Filipov** (650 m n. m.), PP Bahna, 16. 6. 2005: 3–5 ex. (D); **6266: Vranová Lhota** (290 m n. m.), půda kostela – šterbiny trámů, 19. 6. 2007: min. 5 ex.; **6362: Křižánky** (610 m n. m.), niva řeky Svratky, 16. 6. 2005: 1 ex. (D).

Zvýšená intenzita chiropterologického průzkumu pomocí ultrazvukového detektoru se projevila mj. v nárůstu prokázané obsazenosti kvadrátů netopýrem večerním ve východních Čechách. Oproti údajům LEMBERKA (2004) přináší práce celkem 7 dalších obsazených čtverců, oproti údajům ANDĚRY & HANÁKA (2007) celkem 4 čtverce (*pozn.: v této práci je chybně uveden kv. 5963 Choceň – správně má být 6063*) a výsledky ANDĚRY & GAISLERA (2012) doplňuje o jeden nově obsazený kvadrát 6266.

Netopýr severní, *Eptesicus nilssonii* (Keyserling et Blasius, 1839)

5863: Kostelec nad Orlicí (290 m n. m.), sklep pod zámeckým skleníkem, 15. 2. 2012: 1 ex. (H) (V. PAVEL in litt.); **5962: Horní Jelení** (300 m n. m.), půda domu čp. 103, 22. 7. 2012: cca 15 ff + juv. (K); **5964: Písečná** (375 m n. m.), okraj silnice u obce, 10. 9. 2011: 1 m (u); **6160: Nasavrky** (505 m n. m.), dům na náměstí, 27. 9. 2005: 1 m; **6260: Horní Studenec** (560 m n. m.), u rybníka Barchanec, 29. 6. 2008: 1–2 ex. (D).

Poznání výskytu netopýra severního doplňuje práce o údaje ze dvou nově obsazených čtverců 5863 a 5962. Ze čtverce 5964 byl doposud znám pouze údaj z r. 1927 (např. ANDĚRA & HANÁK 2007), který je nyní doplněn recentním záznamem z r. 2011.

Netopýr hvízdavý, *Pipistrellus pipistrellus* (Schreber, 1774)

5660: Boháňka (400 m n. m.), dřevěné podbití domu čp. 15, 24. 9. 2012: 2 ex.; **5861: Býšť** (280 m n. m.), rekreační chata p. Horáčka, 1. 7. 2009: cca 30 ex. (K); **5958: Kladruby nad Labem** (205 m n. m.), areál Národního hřebčína, 20. 9. 2006: cca 15 ex. (D), 28. 5. 2010–20. 8. 2010: opakovaně cca 20 ex. (D); **5959: Jankovice** (265 m n. m.), chatová osada Seník, chata p. Rotröckela, 10. 7. 2006: cca 50 ff (K); **Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač, 14. 9. 2009: 5 ex. (D); **5960: Černá u Bohdaneč** (220 m n. m.), Rajska struha, 14. 9. 2008: 5–8 ex. (D); **Drozdice** (230 m n. m.), PP Nemošická stráž, 13. 9. 2010: 2 ex. (D); **Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), Opatovický kanál, 15. 9. 2008: 8–10 ex. (D); **Pardubice** (220 m n. m.), Pernštýnské náměstí, 14. 7. 2010: 1 f (u, coll. VČM č. Z 3508); **Ráby** (270 m n. m.), Kunětická hora, 2. 9. 2007: 5 ex. (D); **5962: Korunka** (270 m n. m.), rybník Malý Karlov a okolní niva Tiché Orlice, 24. 7. 2008: cca 6 ex. (D); **5963: Bošín** (280 m n. m.), PR Bošínská obora, 5. 9. 2012: 5–8 ex. (D); **5964: Litice nad Orlicí** (360 m n. m.), chatová kolonie u Divoké Orlice, 18. 9. 2012: cca 10 ex. (D); **5965: Letohrad** (380 m n. m.), PP Letohradská bažantnice, 18. 9. 2012: 5–8 ex. (D); **Verměřovice** (395 m n. m.), za dřevěným obložěním rodinného domu T. Střihavky, 29. 6. 2006: 53 ff + juv. (K); **6059: Rašovy** (300 m n. m.), chatová kolonie u rybníku Černovka, 25. 7. 2008: cca 20 ff + juv. (K), 11. 9. 2008: 2 ex. (D), 20. 7. 2009: 8–10 ex. (D); rybník Strach, 11. 9. 2008: min. 15 ex. (D); rekreační chata pí Mokřížové, 20. 7. 2009: cca 40 ex. (K); **6060: Chrudim** (265 m n. m.), park u stadionu, 4. 9. 2010: cca 3 ex. (D); **Slatiňany** (300 m n. m.), zámecký park, 2. 9. 2008: 3 ex. (D); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), niva Loučné, 14. 5. 2008: 7–10 ex. (D); **6065: Ostrov** (370 m n. m.), Plockův rybník, 11. 6. 2012: 3 ex. (D); **6162: Jarošov-Vranice** (420 m n. m.), údolí potoka, 1. 9.–8. 9. 2012: cca 10 ex. (D); **Střemošice** (450 m n. m.), v obci, 26. 7. 2007: 2 ex. (D); **6165: Luková** (360 m n. m.), za podbitím střechy domu čp. 36, 31. 7. 2007: cca 200 ex. (K); **6266: Vranová Lhota** (290 m n. m.), střešní plášť panelové bytovky, 14. 6. 2005: min. 50 ex. (K), 28. 6. 2006: cca 80 ex. (K); **6463: Rovné** (560 m n. m.), v údolí potoka Nedvědičky, 20. 7. 2008: 2 ex. (D).

Práce uvádí řadu nových dat o výskytu netopýra hvízdavého ve východních Čechách, mimo detektoringu také mateřských kolonií. Oproti starším autorům doplňuje poznání rozšíření o čtverce 5660, 5963 a 5964 (ANDĚRA & GAISLER 2012), resp. i 6065 (ANDĚRA & HANÁK 2007). Všechna uvedená data pocházejí z letního období.

Netopýr nejmenší, *Pipistrellus pygmaeus* (Leach, 1825)

5958: Kladruby nad Labem (205 m n. m.), okolí říčních ramen a stromořadí v areálu Národního hřebčína, 28. 5. 2010–20. 9. 2010: opakovaně min. 40 ex. (D); **5959: Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 10. 7. 2011: cca 30–50 ex. (D); **Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač, 14. 5. 2009: 10 ex. (D), 14. 9. 2009: 4 ex. (D); **5960: Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), lázeňský park, 10. 7. 2011: cca 10 ex. (D); **6059: Choltice** (250 m n. m.), PR Choltická obora, 2. 9. 2012: cca 10 ex. (D); **6060: Slatiňany** (300 m n. m.), zámecký park, 2. 9. 2008: cca 15 ex. (D).

Tento nížinný druh byl potvrzen v již známých kvadrátech (LEMBERK 2004, ŘEHÁK et al. 2005), kde byla v některých případech zjištěna i vysoká početnost svědčící o blízké existenci mateřské kolonie (Kladruby n. L., Labětín). Oproti výsledkům ANDĚRY & GAISLERA (2012) a ANDĚRY & HANÁKA (2007) byl druh prokázán také v kvadrátu 6060, což doplňuje jeho areál ve východním Polabí.

Netopýr parkový, *Pipistrellus nathusii* (Keyserling et Blasius, 1839)

5958: Kladruby nad Labem (205 m n. m.), pastviny, aleje a stromořadí v areálu Národního hřebčína, 28. 5. 2006–20. 9. 2006: opakovaně min. 30 ex. (D), 28. 5. 2010–20. 8. 2010: opakovaně min. 70 ex. (D); **5960: Pardubice** (220 m n. m.), staré město, 21. 4. 2009: 1 m (coll. VČM č. Z 3507); **5962: Korunka** (270 m n. m.), rybník Malý Karlov a okolní niva Tiché Orlice, 24. 7. 2008: cca 2 ex. (D); **5963: Bošín** (280 m n. m.), PR Bošinská obora, 5. 9. 2012: cca 5 ex. (D).

Oproti předchozím pracím (LEMBERK 2004, ANDĚRA & HANÁK 2007, ANDĚRA & GAISLER 2012) je rozšíření druhu nově popsáno i z kvadrátu 5962 (z nivy Tiché Orlice).

Netopýr rezavý, *Nyctalus noctula* (Schreber, 1774)

5660: Boháňka (400 m n. m.), zahrada domu čp. 15, 17. 8. 2011: 1 ex. (D); **5661: Běluň** (280 m n. m.), u Běluňky, 3. 5. 2005: 5 ex. (D); **Jaroměř** (270 m n. m.), okraj města, 3. 5. 2005: cca 10 ex. (D); **5860: Opatovice nad Labem** (230 m n. m.), střešní plášť panelové mateřské školy, 7. 1. 2005: 20–25 mm (H), 30. 5. 2007: min. 30 ex. (D); **Staré Ždánice** (225 m n. m.), obecní knihovna – dutý prostor nad okny, 13. 6. 2011: min. 300 ff (K); **5861: Rokytno** (235 m n. m.), střešní plášť panelové bytovky čp. 151, 16. 4. 2007: min. 50 ex. (obs., D), 5. 5. 2008: min. 100 ex. (obs., D); **Vysoké Chvojno** (290 m n. m.), PR Buky u Vysokého Chvojna, 26. 5. 2007: 3 ex. (D); **5958: Kladruby nad Labem** (205 m n. m.), pastviny a stromořadí v areálu Národního hřebčína, 20. 9. 2006: cca 40 ex. (D), 28. 5. 2010–20. 8. 2010: opakovaně min. 50 ex. (D); **5959: Bezděkov** (230 m n. m.), nad obcí, 18. 7. 2009: 5 ex. (D); **Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 23. 3. 2011: 1 ex. obs., 10. 7. 2011: cca 15–20 ex. (D); **Opočinec** (240 m n. m.), samota Kokešov, 5. 5. 2005: 1 m (coll. VČM č. Z 3472); **Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač, 14. 5. 2009: 3 ex. (D), 14. 9. 2009: 10 ex. (D); **5960: Černá u Bohdanče** (220 m n. m.), Rajská struha, 14. 9. 2008: cca 5 ex. (D); **Drozdice** (230 m n. m.), PP Nemošická stráž, 13. 9. 2010: 1 ex. (D); **Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), NPR Bohdanečský rybník, 27. 8. 2005: 3 ex. (N), Opatovický kanál, 15. 9. 2008: cca 10 ex. (D), 10. 7. 2011: mateřská kolonie v dutině topolu (akust., D), lázeňský park, 10. 7. 2011: cca 10 ex. (D); **Pardubice** (220 m n. m.), panelové sídliště Cihelna čp. 100 a čp. 115, 20. 6. 2005: výlet min. 50 ex. z každého domu (obs., D); panelové sídliště Cihelna, ul. K Rozvodně čp. 97, 9. 5. 2007: cca 250 ex. (obs., D), 21. 7. 2009: akusticky v střešním plášti (K); lipová alej u zámku – stromové dutiny, 22. 6. 2006: min. 40 ex. (K); sídliště Závodu Míru čp. 1844, červenec 2011: cca 200 ex. (obs. D); **Ráby** (270 m n. m.), Kunětická hora, 23. 6. 2007: 6–8 ex. (D), 2. 9. 2007: 5 ex. (D); **5961: Dašice** (230 m n. m.), panelová bytovka v ulici 28. října, 19. 3. 2010: 1 m (u); **5962: Korunka** (270 m n. m.), rybník Malý Karlov a okolní niva Tiché Orlice, 24. 7. 2008: cca 5 ex. (D); **5963: Bošín** (280 m n. m.), PR Bošinská obora, 5. 9. 2012: cca 10 ex. (D); **5964: Litice nad Orlicí** (360 m n. m.), nad údolím Divoké Orlice, 18. 9. 2012: cca 7 ex. (D); **Žamberk** (430 m n. m.), u nádraží, 6. 10. 2012: 3 ex. (D); **5965: Letohrad** (370 m n. m.), u Orlice, 25. 9. 2009: cca 5 ex. (D); **6059: Rašovy** (300 m n. m.), v obci, 11. 9. 2008: 3 ex. (D); **6060: Čepí** (245 m n. m.), dvůr domu čp. 17, 25. 3. 2007: 1 f (u); **Dražkovice** (230 m n. m.), nad obcí, 17. 7. 2009: 5 ex. (D); **Chrudim** (280 m n. m.), panelový dům Palackého čp. 86–89, 19. 3. 2005: min. 50 ex. (D), **Chrudim** (280 m n. m.), panelové domy v ul. Havlíčkova, 10. 6. 2005: min. 30 ex. (D); **Morašice** (300 m n. m.), nad obcí, 8. 6. 2012: cca 10 ex. (D); **Slatiňany** (300 m n. m.), zámecký park, 2. 9. 2008: cca 10 ex. (D); **6061: Chrast u Chrudimě** (295 m n. m.), lipová alej u zámku, 9. 4. 2009: kolonie v dutině stromu (akust.), 29. 7. 2012: kolonie v dutině stromu (akust.); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), niva Loučné, 14. 5. 2008: 2 ex. (D),

4. 10. 2008: 5 ex. (D); **6063: Choceň** (280 m n. m.), PP Vstavačová louka, 2. 8. 2008: 2 ex. (D); **Zálší** (300 m n. m.), dutina vrby jívy – při kácení stromu, 8. 1. 2010: 70–80 ex. (H); **6065: Ostrov** (370 m n. m.), Plockův rybník, 11. 6. 2012: cca 4 ex. (D); **6161: Příbylov** (340 m n. m.), PP Anenské údolí, 14. 4. 2007: 2 ex. (D), 26. 7. 2007: min. 3 ex. (D); **6162: Proseč** (520 m n. m.), nad okrajem obce, 1. 9. 2012: 5–8 ex. (D); **6163: Jarošov** (470 m n. m.), východní okraj obce, 8. 9. 2012: 3–5 ex. (D); **6260: Vysočina-Dlouhý** (550 m n. m.), pod hrází rybníka, 29. 6. 2008: 5 ex. (D); **Ždírec nad Doubravou** (570 m n. m.), u obce, 29. 6. 2008: 3 ex. (D); **6261: Filipov** (650 m n. m.), PP Bahna, 17. 6. 2005: 1 ex. (D).

Předložená práce přináší údaje o výskytu netopýra rezavého mj. ve čtvercích 5660, 5964 a 5965, ze kterých nebyl dosud tento druh znám (ANDĚRA & GAISLER 2012). Oproti předchozím pracím rozšiřuje poznání o 6 (ANDĚRA & HANÁK 2007) resp. 8 kvadrátů (LEMBERK 2004) z území východních Čech. Práce také přináší informace o nově nalezených koloniích v lidských stavbách, především panelových (Dašice, Chrudim, Opatovice n. L., Pardubice, Rokytno, Staré Ždánice).

Netopýr černý, *Barbastella barbastellus* (Schreber, 1774)

5762: Opočno (300 m n. m.), sklepy zámku, 7. 2. 2005: 3 ex. (H), 24. 1. 2006: 1 ex. (H), 20. 2. 2007: 1 ex. (H), 21. 1. 2009: 2 ex. (H), 26. 1. 2010: 1 ex. (H), 2. 2. 2011: 1 ex. (H), 17. 1. 2012: 1 ex. (H); **5863: Kostelec nad Orlicí** (290 m n. m.), sklep pod zámeckým skleníkem, 7. 2. 2005: 1 ex. (H), 24. 1. 2006: 4 ex. (H), 26. 1. 2010: 1 ex. (H), 2. 2. 2011: 4 ex. (H), 15. 2. 2012: 2 ex. (H); **5865: Rokytnice v Orlických horách**, pevnost Hanička (830 m n. m.), 7. 3. 2012: 15 ex. (H); **5958: Zdechovice** (230 m n. m.), sklepy zámku, 30. 1. 2006: 2 ex. (H), 18. 2. 2008: 2 ex. (H), 16. 1. 2009: 1 ex. (H); **5965: Letohrad** (370 m n. m.), u Orlice, 25. 9. 2009: 2 ex. (N); **6060: Heřmanův Městec** (300 m n. m.), tzv. lednice v zámeckém parku, 20. 1. 2005: 3 ex. (H), 17. 1. 2006: 14 ex. (H), 26. 1. 2007: 5 ex. (H), 30. 1. 2008: 1 ex. (H); **6063: Brandýs nad Orlicí** (310 m n. m.), Sluj J. A. Komenského, 23. 2. 2010: 2 ex. (H), 2. 2. 2011: 1 ex. (H), 3. 2. 2012: 1 ex. (H); **6162: Nové Hrady** (410 m n. m.), štola v zámeckém parku, 2. 2. 2011: 1 ex. (H).

Nepodařilo se potvrdit výskyt v žádném dosud neobsazeném kvadrátu (LEMBERK 2004, ANDĚRA & HANÁK 2007, ANDĚRA & GAISLER 2012). Ve zcela převažujících zimních nálezech je cenným ojedinělě zjištění v postprodukčním období v Letohradu (netting).

Netopýr ušatý, *Plecotus auritus* (Linnaeus, 1758)

5660: Boháňka (400 m n. m.), sklep domu čp. 15, 14. 2. 2005: 1 ex. (H); **5762: Opočno** (300 m n. m.), sklepy zámku, 24. 1. 2006: 1 ex. (H), 26. 1. 2010: 1 ex. (H), 2. 2. 2011: 2 ex. (H), 17. 1. 2012: 1 ex. (H); **5861: Vysoké Chvojno** (300 m n. m.), půda kostela, 24. 6. 2006: 11 ff + 2 juv. (K), 8. 6. 2008: 6 ff (K), 24. 6. 2009: 11 ff (K); **5865: Rokytnice v Orlických horách**, pevnost Hanička (830 m n. m.), 7. 3. 2012: 2 ex. (H); **5958: Zdechovice** (230 m n. m.), sklepy zámku, 10. 2. 2007: 1 ex. (H), 18. 2. 2008: 1 ex. (H), 16. 1. 2009: 1 ex. (H); **5960: Ráby** (270 m n. m.), Kunětická hora, hradní sklep u studny, 14. 2. 2006: 1 ex. (H), 13. 2. 2007: 1 ex. (H), 18. 2. 2008: 1 ex. (H), 5. 1. 2010: 1 ex. (H); **6060: Heřmanův Městec** (300 m n. m.), tzv. lednice v zámeckém parku, 30. 1. 2008: 1 ex. (H); **Heřmanův Městec** (300 m n. m.), severní okraj města, 21. 9. 2005: 1 m (u); **6062: Knířov** (315 m n. m.), půda samoty Servácov, 10. 8. 2007: 15 ex. (K); **6063: Brandýs nad Orlicí** (310 m n. m.), Sluj J. A. Komenského, 23. 2. 2010: 1 ex. (H), 2. 2. 2011: 1 ex. (H); **Srubby** (290 m n. m.), půda kostela, 30. 6. 2010: 25 ff + 10 juv. (K); **6161: Podlažice** (275 m n. m.), věž kostela, 27. 7. 2010: 5 ff + 3 juv. (K); **Včelákov** (510 m n. m.), půda kostelní věže, 18. 7. 2011: 22 ff + 20 juv. (K); **6162: Nové Hrady** (410 m n. m.), štola v zámeckém parku, 2. 2. 2011: 1 ex. (H), 3. 2. 2012: 1 ex. (H); **Proseč** (520 m n. m.), evangelický kostel, 16. 6. 2012: 9 ff (K).

Netopýr ušatý patří ve východních Čechách k nejhojnějším druhům letounů a nebyl nalezen nově v žádném dosud neobsazeném čtverci (LEMBERK 2004, ANDĚRA & HANÁK 2007, ANDĚRA

& GAISLER 2012). Podářilo se však zdokumentovat několik nově nalezených mateřských kolonií (Kniřov, Podlažice, Proseč, Sruby, Vysoké Chvojno).

Netopýr dlouhouchý, *Plecotus austriacus* (Fischer, 1829)

5762: Opočno (300 m n. m.), sklepy zámku, 21. 1. 2009: 2 ex. (H), 2. 2. 2011: 3 ex. (H); **5958: Zdechovice** (230 m n. m.), sklepy zámku, 30. 1. 2006: 1 ex. (H), 18. 2. 2008: 1 ex. (H), 16. 1. 2009: 1 ex. (H); **5960: Ráby** (270 m n. m.), Kunětická hora, hradní sklep u studny, 7. 2. 2005: 1 ex. (H), 14. 2. 2006: 1 ex. (H); **6060: Heřmanův Městec** (300 m n. m.), tzv. lednice v zámeckém parku, 26. 1. 2007: 1 ex. (H); **6266: Vranová Lhota** (290 m n. m.), půda kostela nad lodí, 14. 6. 2005: min. 10 ff (K), 28. 6. 2006: 8 ff (K), 29. 7. 2009: 70 ff + juv. (K), 7. 6. 2011: 25–30 ff (K), 17. 6. 2012: 23 ff (K).

Netopýr dlouhouchý byl nově nalezen pouze ve čtverci 6266 (LEMBERK 2004, ANDĚRA & HANÁK 2007), kde byla zdokumentována mateřská kolonie (Vranová Lhota). Jinak zcela převládají nálezy hibernantů.

Bobr evropský, *Castor fiber* Linnaeus, 1758

5862: Čestice (255 m n. m.), na břehu Divoké Orlice, 29. 7. 2012: starší ohryz 1 stromu; **5962: Čermná nad Orlicí** (265 m n. m.), na břehu Tiché Orlice, 29. 7. 2012: ohryzy 2 stromů; **5966: Červený Potok** (550 m n. m.), rybník u silnice do Hanušovic na břehu řeky Moravy, 10. 6. 2005 – 26. 5. 2008: ohryzy na více místech; **6065: Lanškroun** (380 m n. m.), Zadní potok u Dlouhého rybníku, 21. 2. 2007 – 27. 8. 2009: hráz a ohryzy na více místech (viz LEMBERK 2010), 28. 4. 2012: ohryzy 5 stromů; **Ostrov** (385 m n. m.), na Ostrovském potoku, 23. 4. 2009 – 10. 6. 2009: hráz a ohryzy; **6165: Žichlínek** (370 m n. m.), Moravská Sázava nad obcí, 6. 5. 2012: čerstvé ohryzy na 4 stromech; **6266: Mezihoří** (310 m n. m.), břeh řeky Třebůvky, 27. 2. 2009, 8. 10. 2012: ohryzy na více místech (starší i zcela čerstvé); **6363: Jedlová** (590 m n. m.), rybníky východně od obce, 15. 4. 2012: ohryzy na 5 stromech; **6364: Jedlová** (590 m n. m.), Kmotrovský rybník, 17. 4. 2011 a 12. 6. 2011: čerstvé ohryzy (J. MACH in litt.), 15. 4. 2012: ohryzy na min. 10 stromech; **6464: Horní Poříčí** (380 m n. m.), břeh Křetinky, 2. 4. 2012: ohryzy na 4 stromech.

Bobr evropský byl zaznamenán pouze na základě ohryzů (ev. hrází), přičemž ze čtverců 5862, 5962, 6165, 6363 a 6464 nebyl dosud v souhrnných pracích uváděn (ANDĚRA & ČERVENÝ 2004, ANDĚRA 2011, ANDĚRA & GAISLER 2012). Výskyt u Lanškrouna je přitom trvalého charakteru (kontinuálně od r. 2002 – viz. LEMBERK 2010) a stejně se jeví výskyt na řece Třebůvce u Mezihoří a na rybníční soustavě u Jedlové.

Veverka obecná, *Sciurus vulgaris* Linnaeus, 1758

5764: Bedřichovka (800 m n. m.), les u Trčkova, 12. 9. 2010: 1 ex. (obs.); **5859: Žaravice** (240 m n. m.), přírodní rezervace Na Hradech, 25. 8. 2010: 3 ex. (obs.), 3. 9. 2010: 1 ex. (obs.); **5860: Stěblová** (230 m n. m.), les severně od obce, 20. 5. 2011: 2 ex. – rezavá forma (obs.); **5861: Hoděšovice** (260 m n. m.), PR Mazurovy chalupy, 1. 8. 2009: 1 ex. – rezavá forma (obs.); **Vysoké Chvojno** (290 m n. m.), PR Buky u Vysokého Chvojna, 20. 8. 2007: min. 5 ex. (obs.), 2. 8. 2012: 2 ex. (obs.); **5862: Žďár nad Orlicí** (280 m n. m.), les západně od vsi, 2. 8. 2012: min. 3 ex. – rezavá forma (obs.); **5863: Kostelec nad Orlicí** (290 m n. m.), Na Bělidle, 12. 11. 2011: 1 ex. – tmavá forma (obs.); **Rychnov nad Kněžnou**, Ivanské jezero a údolí Javornického potoka, 26. 10. 2012: 2 ex. – tmavá forma (obs.); **5864: Nebeská Rybná** (540 m n. m.), údolí Zdobnice, 7. 3. 2012: 1 ex. – tmavá forma (obs.); **5959: Semín** (220 m n. m.), les severně od obce, 26. 5. 2011: více ex. (obs.); **Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač, 13. 9. 2009: 2 ex. (obs.); **5960: Černá u Bohdanče** (220 m n. m.), 14. 9. 2008: 1 ex. (obs.); **Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), lázeňský park, 11. 7. 2011: 4 ex. (obs.); **Pardubice** (220 m n. m.), park u zámku, 2012:

trvalý výskyt 5–10 ex. – obě formy (obs.); **5961: Horní Ředice** (270 m n. m.), PR Žernov, 12. 10. 2012: 1 ex. – tmavá forma (obs.); **5962: Černá nad Orlicí** (270 m n. m.), lesy západně od obce, 21. 10. 2012: 2 ex. – tmavá forma (obs.); **5963: Bošín** (280 m n. m.), PR Bošínská obora, 6. 9. 2012: 1 ex. – rezavá forma (obs.); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), PR Bažantnice v Uhersku, V–VII 2008: jednotlivé ex. (obs.); **6066: Herbortice** (550 m n. m.), PP Selský potok, opakovaně IV–IX 2011: 3–5 ex. (obs.); **6161: Příbylov** (340 m n. m.), PP Anenské údolí, IV–VIII 2007: více ex. (obs.); **6162: Budislav** (500 m n. m.), lesy západně od obce, 11. 9. 2012: 2 ex. (obs.); **6260: Horní Studenec** (560 m n. m.), les jižně od obce, 14. 7. 2010: 2 ex. (obs.); **6364: Banín** (400 m n. m.), EVL U Banínského viaduktu, 16. 7. 2008: 1 ex. – rezavá forma (obs.).

Přestože je veverka obecná rozšířena ve východních Čechách takřka plošně, v souhrnném zpracování výskytu (ANDĚRA & ČERVENÝ 2004, ANDĚRA 2011) chybí konkrétní data z řady oblastí, kde je relativně hojná. Předložená práce uvádí pozorování z celkem 8 kvadrátů (5764, 5859, 5860, 5862, 5863, 5864, 5959 a 6066), ze kterých nebyl výskyt dosud publikován nebo byl znám pouze na základě dotazníkových akcí (ANDĚRA & GAISLER 2012).

Plch velký, *Glis glis* (Linnaeus, 1766)

5667: Nové Vilémovice (680 m n. m.), Hraničky – chata, 25. 7. 2009: min. 3 ex. (obs.); **5767: Nýznerov** (790 m n. m.), lesní srub pod Sokolí skálou, 16. 8. 2012: 2 ex. (obs.); **5960: Ráby** (280–300 m n. m.), areál hradu Kunětická hora a porosty v blízkém okolí, 28. 7. 2007: min. 10 ex. (obs.), 3. 9. 2011: 8 ex. ve večerních hodinách (obs.), 19. 7. 2012: cca 10 ex. (obs.), izolovaná, ovšem silná a stabilní populace; **5965: Těchonín** (460 m n. m.), seník severně od obce, 21. 6. 2010: 1 ex. (obs.); **6160: Křížanovice** (480 m n. m.), rekreační chata, 11. 3. 2005: 1 f (coll. VČM č. Z 3438); **Nasavrky** (480 m n. m.), PP Kaštanka, 17. 9. 2006: 1 f (u).

Tento hlodavec s noční aktivitou byl zaznamenán v celkem 3 kvadrátech (5767, 5960 a 5965), ze kterých dosud nebyly uváděny žádné konkrétní údaje (ANDĚRA & BENEŠ 2001, ANDĚRA 2011). Ze čtvrtce 5667 jsou známy pouze údaje z 20. a 30. let 20. století (WEBER 1937), které předložená práce doplňuje o recentní data. Mimo výskyt v Rychlebských, Orlických a Železných horách je jistě pozoruhodné zjištění početné populace v areálu hradu Kunětická hora u Pardubic (předpokládanou expanzi do širšího okolí lokality se dosud nepodařilo prokázat).

Plšík lískový, *Muscardinus avellanarius* Linnaeus, 1758

5657: Kopidlno (250 m n. m.), ptačí budka v lese Habrovník, 3. 9. 2011: 1 ex.; **5962: Litětiny** (250 m n. m.), PP Boršov u Litětín, v ptačí budce, 13. 4. 2006: 1 ex.; **6161: Vrbatův Kostelec** (350 m n. m.), dřevník rekreační chaty, 5. 9. 2012: hnízdo, 1 ex.

Z uvedených tří zjištění plšíka lískového pocházejí dvě z kvadrátů (5657, 6161), odkud dosud nebyla známa žádná konkrétní zjištění (ANDĚRA 2011).

Křeček polní, *Cricetus cricetus* (Linnaeus, 1758)

5661: Černožice (260 m n. m.), okraj silnice u obce, 13. 9. 2012: 2 ex. (u); **5960: Nemošice** (230 m n. m.), pole jihovýchodně od obce, 5. 5. 2010: nory; **5961: Zminný** (250 m n. m.), pole u silnice, 5. 5. 2010: nory; **Kostěnice** (240 m n. m.), na silnici, 30. 3. 2011: 1 ex. (u); **6060: Čepí** (250 m n. m.), na silnici, 15. 4. 2009: 1 ex. (u); **Mikulovice** (260 m n. m.), na silnici, 3. 4. 2011: 2 ex. (u); **Třebřichy** (250 m n. m.), na okraji silnice, 6. 6. 2012: 1 ex. (u); **6061: Kočí** (250 m n. m.), silnice u obce, 26. 8. 2010: 1 f (u, coll. VČM č. Z 3510); **Topol** (240 m n. m.), okolí silnice, 6. 5. 2009: více nor, 1 ex. (u), 30. 3. 2011, 8. 9. 2012: více

nor; **Zaječice** (280 m n. m.), širší okolí obce, 25. 5. 2010: více nor, 2 ex. (u); **6062: Lozice** (280 m n. m.), pole směr Radim, 21. 5. 2011: 3 nory.

Přestože je výskyt křečka polního ve východním Polabí dobře znám a dlouhodobě zdokumentován (ANDĚRA & ČERVENÝ 2004), jsou v práci uváděny recentní údaje dokládající kontinuitu výskytu na “obvyklých” lokalitách.

Ondatra, *Ondatra zibethicus* (Linnaeus, 1766)

5661: Jaroměř (270 m n. m.), Jaroměřský rybník, 3. 5. 2005: 1 ex. (obs., “hrady”); **5959: Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 10. 7. 2011: 3 ex. (obs.); **Vlčí Habřina** (220 m n. m.), rybník Černý Nadýmač, IV–VII 2009: více ex. (obs., “hrady”); **5960: Hrovice** (220 m n. m.), rybník Baroch, 13. 10. 2009: 1 ex. (obs.); **Lázně Bohdaneč** (220 m n. m.), lázeňský park – vodoteče, VI–VIII 2011: jednotlivé ex. (obs.); **5961: Horní Redice** (240 m n. m.), Ředický rybník, 10. 10. 2011: 2 ex. (obs.); **5962: Korunka** (270 m n. m.), rybník Malý Karlov, 24. 7. 2008: 1 ex. (obs.); **5963: Chloumek** (280 m n. m.), Tichá Orlice, 5. 9. 2012: 2 ex. (obs.); **6059: Rašovy** (300 m n. m.), rybník Moře, V–VII 2009: 1–3 ex. (obs., “hrady”); **6060: Morašice** (290 m n. m.), rybník severně od obce, 8. 6. 2012: 2 ex. (obs.); **6061: Úhřetice** (240 m n. m.), kanál Zminka, 15. 10. 2012: 1 ex. (obs.); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), řeka Loučná, 14. 5. 2008: 1 ex. (obs.); **6161: Příbylov** (340 m n. m.), PP Anenské údolí, 26. 7. 2007: 2 ex. (obs.); **6162: Budislav** (500 m n. m.), rybníky západně od obce, 11. 9. 2012: 3 ex. (obs.); **6163: Budislav** (490 m n. m.), rybník JV od obce, 11. 9. 2012: 1 ex. (obs.); **6260: Vysočina-Dlouhý** (550 m n. m.), pod hrází rybníka, 26. 5. 2008: 1 ex. (obs.); **Ždírec nad Doubravou** (570 m n. m.), u řeky, 14. 7. 2010: 2 ex. (obs.).

Rozšíření ondatry na území východních Čech (i celé ČR) se jeví jako plošné (ANDĚRA & GAISLER 2012), ovšem údaje z většiny kvadrátů pochází z dotazníkové akce. V předložené práci jsou uvedena nálezová data (většinou přímá pozorování) z celkem 9 čtverců, ze kterých byly dosud k dispozici pouze údaje dotazníkové (ANDĚRA & BENEŠ 2001, ANDĚRA 2011).

Hrabošík podzemní, *Microtus subterraneus* (de Selys-Longchamps, 1836)

5859: Žáravice (240 m n. m.), pod hrází rybníka v PR Na Hradech, 26. 8. 2010: 1 ex. (T).

Jedná se o potvrzení lokality, ze které jej uvádějí TYLLER & REJL (2001) a která se objevuje i u pozdějších autorů (ANDĚRA 2011).

Myška drobná, *Micromys minutus* (Pallas, 1771)

5961: Veská (230 m n. m.), u obce, 4. 4. 2005: 1 f (u, coll. VČM č. Z 3402); **5962: Čermná nad Orlicí** (270 m n. m.), Nová Ves, niva Tiché Orlice, 24. 7. 2008: 1 hnízdo; **6063: Vysoké Mýto** (275 m n. m.), PP U Vinic, 4. 8. 2008: 1 hnízdo.

Myška drobná byla zjištěna mj. ve čtverci 6063, odkud v dosavadních průzkumech (ANDĚRA & BENEŠ 2002, ANDĚRA 2011) známa nebyla.

Nutrie, *Myocastor coypus* (Molina, 1782)

5959: Labětín (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 31. 5. 2011: 2 adult. + 1 juv. ex. (obs.), 10. 7. 2011: 3 ex. (obs.); **Přelouč** (210 m n. m.), řeka Labe ve městě, V–X 2012: opakovaně cca 10 ex. (obs.); **5960: Pardubice** (220 m n. m.), břeh Labe pod zdymadlem ve městě, 10. 4. 2011: 2 ex. (obs.); **5961: Komárov** (230 m n. m.), u Zadní Lodrantky, 4. 5. 2010: 2 ex. (obs.); **Sezemice** (225 m n. m.), na řece

Loučné, III–X 2012: trvalá populace cca 50 ex. včetně juv. (obs.); **6062: Uhersko** (240 m n. m.), u řeky Loučné, IV–IX 2008: 15 ex. včetně juv. (obs.).

Nutrie byla zaznamenána ve čtvercích, ze kterých je známa také ANDĚROVI (2011). Uváděná data potvrzují ve východních Čechách její trvalý výskyt v povodí řek Labe a Loučné.

Králík divoký, *Oryctolagus cuniculus* (Linnaeus, 1758)

5960: Pardubice (220 m n. m.), sídliště Dukla, arboretum u Domu kultury v Gorkého ul., 8. 2. 2006: min. 2 ex. (obs.).

Je uváděn pravděpodobně vůbec poslední záznam o kdysi početné kolonii v intravilánu Pardubic (cf. ANDĚRA & HANZAL 1995, ANDĚRA & ČERVENÝ 2008). Později zde ani v širším okolí již nebyl králík divoký zastížen.

Hranostaj, *Mustela erminea* Linnaeus, 1758

5859: Rohovládova Bělá (255 m n. m.), okraj pole u obce, 3. 1. 2010: 1 ex. (obs.); **6060: Janovice** (350 m n. m.), východně od obce, 10. 5. 2012: 1 ex. (obs.); **6161: Vrbatův Kostelec** (370 m n. m.), silnice u obce, 19. 11. 2010: 1 m (u, coll. VČM č. Z 3505).

V dosavadních faunistických souhrnech (ANDĚRA & ČERVENÝ 2009, ANDĚRA & GAISLER 2012) vychází autoři většinou z dotazníkových akcí, ze kterých vyplývá takřka plošné rozšíření druhu v celých východních Čechách. Předložená práce doplňuje tyto výsledky o chybějící konkrétní údaje z čtverců 5859 a 6161.

Kolčava, *Mustela nivalis* Linnaeus, 1766

5661: Běluň (280 m n. m.), u Běluňky, 3. 5. 2005: 1 ex. (obs.); **5859: Žáravice** (240 m n. m.), PR Na Hradech, 10. 6. 2010: 1 ex. (obs.); **5861: Hoděšovice** (260 m n. m.), PR Mazurovy chalupy, 2. 8. 2009: 1 ex. (obs.); **5867: Vojtíškov** (705 m n. m.), 22. 12. 2012: 1 ex. (obs.); **5959: Labětín** (200 m n. m.), PP Labské rameno Votoka, 8. 9. 2010: 1 ex. (obs.); **5960: Černá u Bohdanče** (220 m n. m.), okolí obce, 16. 9. 2008: 1 ex. (obs.); **5964: Litice nad Orlicí** (360 m n. m.), v údolí Divoké Orlice, 30. 6. 2012: 1 ex. (obs.); **6060: Medlešice** (240 m n. m.), u obce, 7. 7. 2011: 1 f (u, coll. VČM č. Z 3504); **Morašice** (310 m n. m.), jižně od obce, 8. 6. 2012: 1 ex. (obs.); **6066: Herbortice** (550 m n. m.), PP Selský potok, 8. 5. 2011: 1 ex. (obs.); **6161: Hroubovice** (330 m n. m.), PP Anenské údolí, 22. 5. 2007: 1 ex. (obs.); **6162: Jarošov-Vranice** (420 m n. m.), údolí potoka, 1. 9. 2012: 1 ex. (obs.); **Proseč** (490 m n. m.), samoty Pasička, 29. 5. 2012: 1 ex. (obs.); **Štěpánov** (390 m n. m.), 4. 9. 2007: 1 ex. (obs.); **6260: Ždírec nad Doubravou** (570 m n. m.), severně od obce, 29. 6. 2008: 1 ex. (obs.); **6261: Filipov** (650 m n. m.), PP Bahna, 17. 6. 2005: 1 ex. (obs.); **6362: Křižánky** (610 m n. m.), niva řeky Svratky, 16. 6. 2005: 1 ex. (obs.).

Obdobně jako u předchozího druhu je území východních Čech pokryto údaji z dotazníkových akcí (ANDĚRA & ČERVENÝ 2009, ANDĚRA & GAISLER 2012), ale konkrétních dat je velmi málo. Práce doplňuje poznání výskytu kolčavy o pozorování z kvadrátů, ze kterých konkrétní zjištění dosud chyběla. Oproti práci ANDĚRY & ČERVENÉHO (2009) se jedná o 11 nových kvadrátů a oproti údajům ANDĚRY & GAISLERA (2012) o 6 nových čtverců (5861, 5867, 5959, 5964, 6066 a 6260).

Tchoř tmavý, *Mustela putorius* Linnaeus, 1758

5965: Mistrovice (500 m n. m.), v obci, 30. 12. 2007: 1 ex. (u); **6060: Slatiňany** (280 m n. m.), v obci, 29. 8. 2008: 1 ex. (obs.); **6162: Luže** (350 m n. m.), okraj obce, 3. 10. 2011: 1 ex. (obs.).

Uvedená pozorování pochází z kvadrátů, ze kterých byla dosud evidována pouze data z dotazníkových akcí (ANDĚRA & ČERVENÝ 2009) a chyběly z nich konkrétní a recentní údaje.

Norek americký, *Neovison vison* (Schreber, 1777)

5662: Slavětín nad Metují (270 m n. m.), silnice u obce, 10. 6. 2005: 1 f (u, coll. VČM č. Z 3471); **5862: Týniště nad Orlicí** (245 m n. m.), 3. 5. 2007: stopy, zbytky kořisti; **5962: Čermná nad Orlicí** (270 m n. m.), niva Tiché Orlice, 24. 7. 2008: 1 ex. (obs.), 6. 9. 2012: stopy; **5963: Bošín** (280 m n. m.), břeh Tiché Orlice, 5. 9. 2012: stopy; **6059: Choltice** (250 m n. m.), Chrtmický rybník, 6. 10. 2012: 1 ex. + zbytky kořisti (obs.); **6062: Poděčely** (265 m n. m.), břehy řeky Novohradky, 26. 5. 2012: stopy; **6162: Nové Hradý** (390 m n. m.), chata Polanka – břeh Novohradky, 20. 4. 2012: 1 ex. (obs.), VII–IX 2012 stopy.

Všechna uváděná pozorování či nálezy stop pochází z kvadrátů, ze kterých byl dosud znám pouze z výsledků dotazníkové akce (ANDĚRA & ČERVENÝ 2009, ANDĚRA & GAISLER 2012). Jeho početnost je jistě vyšší než napovídá množství konkrétních údajů. Stejně jako v celé ČR je rozšířen i ve východních Čechách hlavně v nižších polohách, kde lze jeho výskyt v současnosti pravděpodobně hodnotit jako plošný.

Vydra říční, *Lutra lutra* (Linnaeus, 1758)

5657: Rožďalovice (210 m n. m.), Bučický rybník, vtok Mrliny, 24. 9. 2005: čerstvé pobytové značky; **5762: České Meziríčí** (260 m n. m.), usmrcena na silnici, 17. 9. 2012: 1 m (u); **5962: Čermná nad Orlicí** (270 m n. m.), Tichá Orlice, 2. 7. 2011: více pobytových značek; **5963: Bošín** (300 m n. m.), pod mostkem u rybníka, 21. 5. 2008: pobytové značky; **Chloumek** (280 m n. m.), Tichá Orlice, 6. 9. 2012: pobytové značky různého stáří; **Plichůvky** (280 m n. m.), Tichá Orlice, 2. 7. 2011: velké množství pobytových značek různého stáří; **5964: Litice nad Orlicí** (360 m n. m.), Divoká Orlice, III–X 2012: na kamenech pobytové značky, celoročně; **6060: Morašice** (320 m n. m.), koryto Bylanky, IV–VIII 2012: pobytové značky, celoročně; **6063: Sudislav nad Orlicí** (310 m n. m.), Tichá Orlice, 2. 7. 2011: pobytové značky, 6. 9. 2012: pobytové značky; **6064: Hrádek** (330 m n. m.), potok Řetovka, 2. 7. 2011: pobytové značky; **6159: Seč** (460 m n. m.), Chrudimka pod hrází Sečské přehrady, 18. 12. 2012: stopy a pobytové značky; **6162: Česká Rybná** (500 m n. m.), Martinický potok, 29. 4. 2008: pobytové značky; **Proseč** (470 m n. m.), Prosečský potok v PR Maštale, 12. 5. 2012: pobytové značky; **6260: Vysočina-Dlouhý** (550 m n. m.), pod hrází rybníka u potoka Dlouhý, III 2009 – VII 2012: větší množství pobytových značek, trvalý výskyt; **6262: Martinice** (560 m n. m.), Martinický potok, 20. 6. 2008: pobytové značky, 1. 9. 2012: pobytové značky; **6359: Havlíčkův Brod** (450 m n. m.), silnice u Sázavy, 24. 6. 2011: 1 m (u, coll. VČM č. Z 3502); **6362: Křižánky** (610 m n. m.), kameny v korytě řeky Svatky, V–VIII 2005: čerstvé pobytové značky.

Všechna uváděná data, z nichž jednoznačně převládá evidence pobytových značek, jsou ze čtverců, ze kterých již v minulosti byla vydra říční uváděna (POLEDNÍK et al. 2007, ANDĚRA & ČERVENÝ 2009, ANDĚRA & GAISLER 2012). Protože však řada těchto údajů pochází z dotazníkových akcí nebo jsou staršího data, jsou zde uvedeny údaje relativně nové, které dokládají rozšíření vydry především v povodí Orlice a na Českomoravské vrchovině.

Psík mývalovitý, *Nyctereutes procyonoides* (Gray, 1834)

5960: Lázně Bohdaneč (220 m n. m.), NPR Bohdanečský rybník, 3. 10. 2009: 1 ex. (obs.); **5965:** Verměřovice (450 m n. m.), u obce, 17. 12. 2007: 1 m (coll. VČM č. Z 3488); **6065:** Ostrov (400 m n. m.), údolí Ostrovského potoka, 11. 5. 2012: 1 ex. (obs.).

Uvedená pozorování pochází ze čtverců, ze kterých byl již v minulosti uváděn respondenty dotazníkové akce (ANDĚRA & ČERVENÝ 2009) nebo jej odsud zná MRŠTNÝ (2005).

Mýval severní, *Procyon lotor* (Linnaeus, 1758)

5558: Ůlibice (280 m n. m.), na silnici u obce, 13. 10. 2010: 1 ex. (u) (T. BĚLKA in litt. + foto); **5866:** Prostřední Lipka (540 m n. m.), v nivě Lipkovského potoka, 10. 7. 2010: 1 ex. (vynorován mysliveckým psem a následně uloven).

Oba záznamy jsou ze čtverců, ze kterých dosud nebyl tento v ČR nepůvodní, ale šířící se druh uváděn (ANDĚRA & ČERVENÝ 2009, ANDĚRA & GAISLER 2012).

ZÁVĚR

Z náleзовé databáze autora bylo vybráno celkem 654 konkrétních údajů o výskytu vzácnějších nebo zoogeograficky zajímavějších druhů savců z oblasti východních Čech z let 2005 až 2012. V souladu s hlavním cílem práce však byly vybrány také údaje o výskytu druhů běžných – v takových případech jsou ovšem v naprosté většině prezentována pouze data z kvadrátů, ze kterých dosud chyběly konkrétní údaje nebo byly k dispozici pouze údaje dotazníkové (ANDĚRA 2000, 2010, 2011, ANDĚRA & BENEŠ 2001, 2002, ANDĚRA & ČERVENÝ 2004, 2008, 2009, ANDĚRA & GAISLER 2012, ANDĚRA & HANÁK 2007, ANDĚRA & HANZAL 1995, HANÁK & ANDĚRA 2005, 2006). Detailní zhodnocení rozšíření jednotlivých druhů na území východních Čech nebylo předmětem tohoto příspěvku, přesto práce zcela jistě přispívá k poznání areálu výskytu 40 druhů savců. Nejvíce konkrétních faunistických dat je uvedeno u letounů (celkem 437 dat u 17 druhů) a právě u této skupiny pochází z dosud neobsazených kvadrátů nejvíce dat – oproti výsledkům ANDĚRY & GAISLERA (2012) je to 44 nových kvadrátů. Řada údajů také doplňuje znalosti o již dříve evidovaném výskytu netopýrů, ale nově buď o letní či zimní období. Druhou nejpočetnější skupinou jsou hlodavci (celkem 96 údajů od 9 druhů), kde práce uvádí náleзовá data z celkem 19 dosud neobsazených kvadrátů a z 9 kvadrátů, ze kterých dosud existovaly pouze údaje z dotazníkových akcí (ANDĚRA & GAISLER 2012). U hmyzožravců je uváděno 63 náleзовých dat u 6 druhů, přičemž většina pochází z dosud neobsazených kvadrátů (7) nebo z kvadrátů, ze kterých jsou k dispozici jen výsledky dotazníkových akcí (11) (ANDĚRA & GAISLER 2012). U 7 druhů šelem je publikováno 57 náleзовých dat, která pokrývají celkem 10 kvadrátů, ze kterých dosud konkrétní faunistické údaje chyběly, a 10 kvadrátů, odkud jsou k dispozici pouze výsledky dotazníkových akcí (ANDĚRA & GAISLER 2012). Publikované údaje tak přispívají k poznání aktuálního rozšíření vybraných 40 druhů savců na území východních Čech.

LITERATURA

- ANDĚRA M., 2000: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. III. Hmyzožravci (Insectivora)*. Národní muzeum, Praha, 108 pp.
- ANDĚRA M., 2010: Current distributional status of insectivores in the Czech Republic (Eulipotyphla). *Lynx, n. s.*, **41**: 15–63.

- ANDĚRA M., 2011: Current distributional status of rodents in the Czech Republic (Rodentia). *Lynx, n. s.*, **42**: 5–82.
- ANDĚRA M. & BENEŠ B., 2001: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. IV. Hlodavci (Rodentia) – část 1. Křečkovití (Cricetidae), hrabošovití (Arvicolidae), plchovití (Gliridae)*. Národní muzeum, Praha, 156 pp.
- ANDĚRA M. & BENEŠ B., 2002: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. IV. Hlodavci (Rodentia) – část 2. Myšovití (Muridae), myšivkovití (Zapodidae)*. Národní muzeum, Praha, 116 pp.
- ANDĚRA M. & ČERVENÝ J., 2004: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. IV. Hlodavci (Rodentia) – část 3. Veverkovití (Sciuridae), bobrovití (Castoridae), nutriovití (Myocastoridae)*. Národní muzeum, Praha, 76 pp.
- ANDĚRA M. & ČERVENÝ J., 2008: Změny v rozšíření králíka divokého (*Oryctolagus cuniculus*) na území České republiky (Lagomorpha: Leporidae). *Lynx, n. s.*, **39**(1): 5–29.
- ANDĚRA M. & ČERVENÝ J., 2009: *Velcí savci v České republice. Rozšíření, historie a ochrana. 1. Šelmy (Carnivora)*. Národní muzeum, Praha, 88 pp.
- ANDĚRA M. & HANÁK V., 2007: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. V. Letouni (Chiroptera) – část 3. Netopýrovití (Vespertilionidae – Vespertilio, Eptesicus, Nyctalus, Pipistrellus a Hypsugo)*. Národní muzeum, Praha, 172 pp.
- ANDĚRA M. & HANZAL V., 1995: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. I. Sudokopyntiči (Artiodactyla), zajáci (Lagomorpha)*. Národní muzeum, Praha, 64 pp.
- ANDĚRA M., LEMBERK V. & ZBYTOVSKÝ P., 2010: Drobní savci Svitavské pahorkatiny (východní Čechy) (Eulipotyphla, Chiroptera, Rodentia). *Lynx, n. s.*, **41**: 95–143.
- ANDĚRA M. & GAISLER J., 2012: *Savci České republiky. Popis, rozšíření, ekologie, ochrana*. Academia, Praha, 283 pp.
- FALTYSOVÁ H. & BARTA F., 2002: Pardubicko. In: MACKOVČIN P. & SEDLÁČEK M. (eds.): *Chráněná území ČR. Svazek IV. AOPK a EkoCentrum Brno*, Praha, 316 pp.
- FALTYSOVÁ H., MACKOVČIN P. & SEDLÁČEK M. (eds.), 2002: Královéhradecko. In: MACKOVČIN P. & SEDLÁČEK M. (eds.): *Chráněná území ČR. Svazek V. AOPK a EkoCentrum Brno*, Praha, 410 pp.
- HANÁK V. & ANDĚRA M., 2005: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. V. Letouni (Chiroptera) – část 1. Vrápencovití (Rhinolophidae), netopýrovití (Vespertilionidae – Barbastella barbastellus, Plecotus auritus, Plecotus austriacus)*. Národní muzeum, Praha, 120 pp.
- HANÁK V. & ANDĚRA M., 2006: *Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. V. Letouni (Chiroptera) – část 2. Netopýrovití (Vespertilionidae – rod Myotis)*. Národní muzeum, Praha, 188 pp.
- LEMBERK V., 2004: Netopýři (Chiroptera) východních Čech. *Lynx, n. s.*, **35**: 49–118.
- LEMBERK V., 2010: Obratlovci přírodního parku a EVL Lanškrounské rybníky (o. Ústí nad Orlicí). *Východočeský Sborník Přírodovědný – Práce a Studie, Pardubice*, **17**: 195–207.
- MRŠTNÝ L., 2005: *Charakteristika populace psíka mývalovitého (Nyctereutes procyonoides) v České republice*. Nepubl. diplomová práce. Katedra ekologie a životního prostředí ČZU, Praha, 94 pp.
- NEUHÄUSLOVÁ Z. (ed.), 1998: *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky*. Academia, Praha, 341 pp.
- POLEDNÍK L., POLEDNÍKOVÁ K. & HLAVÁČ V., 2007: Rozšíření vydry říční (*Lutra lutra*) v České republice v roce 2006. *Bulletin Vydra*, **14**: 4–7.
- REJL J., 2010: Nové druhy netopýřů pro Přeloučsko. *Východočeský Sborník Přírodovědecký – Práce a Studie, Pardubice*, **17**: 209–212.
- ŘEHÁK Z., BARTONIČKA T. & BIELIK A., 2005: Distribution of *Pipistrellus pipistrellus* and *P. pygmaeus* in the Czech Republic. Pp.: 26–27. In: HEBDA G. (ed.): *Abstracts. 19th Ogólnopolska Konferencja Chiropterologiczna, Pokrzywna*. Uniwersitet Opolski, Opole, 50 pp.
- SLAVÍK B., 1971: Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fytogeografickému atlasu ČSR. *Zprávy Československé Botanické Společnosti*, **6**: 55–62.
- TOLASZ R. (ed.), 2007: *Atlas podnebí Česka*. ČHMÚ, Praha et Universita Palackého, Olomouc, 256 pp.
- TYLLER Z. & REJL J., 2001: Nález hrabošika podzemního (*Microtus subterraneus*) na Pardubicku. *Východočeský Sborník Přírodovědecký – Práce a Studie, Pardubice*, **9**: 171–172.

- VESECKÝ A. (ed.), 1958: *Atlas podnebí Československé republiky*. Ústřední správa geodesie a kartografie, Praha, 112 pp.
- VOHRALÍK V. & LAZAROVÁ J., 2002: Drobní savci (Insectivora, Rodentia) Jičínské pahorkatiny a Východočeské tabule v potravě sovy pálené (*Tyto alba*). *Lynx, n. s.*, **33**: 249–264.
- WEBER H., 1937: Der Siebenschläfer (*Glis glis*) in nordwestlichen Schlesien (Č.S.R.). *Mitteilungen des Naturwissenschaftliche Vereins in Troppau*, **28**: 33.
- ZBYTOVSKÝ P. & ANDĚRA M., 2011: Drobní zemní savci severní části Českomoravské vrchoviny (Eulipotyphla, Rodentia). *Lynx, n. s.*, **42**: 197–266.